

**``АРХИПЛАН`` Д.О.О.
АРАНЂЕЛОВАЦ**

ГРАД УЖИЦЕ

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ``СЕВОЈНО``

СВЕСКА 1

План генералне регулације ``Севојно`` донела је Скупштина града Ужица,
на седници одржаној 05.04.2012. године (број 350-24/12)

април,
2012. године.

ПРЕДМЕТ:	ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „СЕВОЈНО“
НАРУЧИЛАЦ:	ГРАД УЖИЦЕ Ужице, Димитрија Туцовића бр.52
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:	ГРАД УЖИЦЕ Градска управа за урбанизам, изградњу и имовинско - правне послове
ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА:	«АРХИПЛАН» Д.О.О. за планирање, пројектовање и консалтинг Аранђеловац, Кнеза Михаила бр.66
ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА:	ДРАГАНА БИГА, дипл.инж.арх.
РАДНИ ТИМ:	ДРАГАНА БИГА, дипл.инж.арх. ЈЕЛЕНА МИЛИЋЕВИЋ, дипл.инж.арх. ДАНИЈЕЛА МИШКОВИЋ, дипл.инж.грађ. ЉИЉАНА СТАМЕНКОВИЋ, дипл.инж.арх. МАЈА СТОШИЋ, дипл.инж.арх. АЛЕКСАНДРА МИЛОВАНОВИЋ, грађ.инж. МАРИЈА ТАБАКОВИЋ, апс.арх. БЛАГОЈЕ ЦОНИЋ, дипл.инж.саобраћ. ДРАГОЉУБ ШЕЋЕВИЋ, дипл.инж.грађ. МИЛОРАД ДОБРИЧИЋ, дипл.инж.електро. ДУШАН ДОБРИЧИЋ, дипл.инж.ел. птт смера СЛОБОДАН БОЖИЋ. дипл.инж.маш.
ДИРЕКТОР:	ДРАГАНА БИГА, дипл.инж.арх.

САДРЖАЈ

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. УВОДНИ ДЕО	1
1.1. Правни и плански основ.....	1
1.2. Повод и циљ израде плана.....	1
1.3. Обухват плана и грађевинског подручја.....	2
1.3.1. Опис границе обухвата плана.....	2
1.3.2. Опис границе грађевинског подручја.....	3
1.4. Извод из концепта плана у виду закључка.....	4

ПЛАНСКИ ДЕО

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	5
2.1. Концепција уређења и урбанистичке зоне.....	5
2.2. Основна намена у обухвату плана и биланс површина основне намене.....	5
2.3. Подела грађевинског земљишта на јавне и остале намене.....	6
2.3.1. Грађевинско земљиште јавних намена.....	6
2.3.2. Грађевинско земљиште осталих намена.....	8
2.3.3. Биланс површина грађевинског земљишта.....	10
2.4. Трасе, коридори и регулација саобраћајница, водотокова и јавне комуналне инфраструктуре.....	12
2.4.1. Саобраћајна инфраструктура.....	12
2.4.2. Водоснабдевање, одвођење отпадних и кишних вода.....	18
2.4.3. Регулација водотокова.....	20
2.4.4. Електроенергетика.....	20
2.4.5. Телекомуникације.....	22
2.4.6. Топлификација и гасификација.....	26
2.5. Уређење зелених површина.....	26
2.6. Урбанистичке опште и посебне мере заштите.....	28
2.6.1. Заштита животне средине.....	28
2.6.2. Заштита природних и културних добара.....	31
2.6.3. Мере заштите од елементарних непогода.....	32
2.6.4. Мере заштите од ратних разарања.....	33
2.6.5. Мере енергетске ефикасности изградње и стандарди приступачности.....	33
2.7. Инжењерско – геолошки услови.....	34
3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	34
3.1. Правила грађења на грађевинском земљишту јавних намена.....	34
3.1.1. Правила за образовање грађевинских парцела јавних намена.....	34
3.1.2. Правила грађења за јавне објекте и службе.....	35

3.1.3. Правила грађења за саобраћајну инфраструктуру.....	36
3.1.4. Правила грађења за комуналну инфраструктуру.....	39
3.1.4.1. Правила грађења за водопривредну инфраструктуру.....	40
3.1.4.2. Правила грађења за електроенергетску инфраструктуру.....	43
3.1.4.3. Правила грађења за телекомуникациону инфраструктуру.....	44
3.1.4.4. Правила грађења за топлификацију и гасификацију.....	46
3.1.5. Заштитни појасеви линијских инфраструктурних објеката.....	49
3.2. Правила грађења на грађевинском земљишту осталих намена.....	49
3.2.1. Правила за образовање грађевинских парцела осталих намена.....	49
3.2.2. Правила грађења за централну зону просторне целине “Севојно”.....	50
3.2.3. Правила грађења за ширу контактну зону градског центра.....	54
3.2.4. Правила грађења за рубну градску зону.....	58
3.3. Правила грађења на пољопривредном земљишту.....	61
3.4. Правила грађења на шумском земљишту.....	63
3.5. Правила грађења на водном земљишту.....	63
4. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	63
4.1. Садржај графичког дела.....	63
4.2. Садржај документације.....	64
4.3. Смернице за примену и спровођење плана.....	64
4.4. Остало.....	65

ГРАФИЧКИ ДЕО

1	Катастарски и топографски план, са границама планског обухвата и грађевинског подручја.....	1:5.000
2	Постојећа функционална организација простора у обухвату плана, са претежном постојећом наменом у грађевинском подручју.....	1:5.000
3	Планирана функционална организација простора у обухвату плана, са претежном планираном наменом у грађевинском подручју.....	1:2.500
4	Подела на урбанистичке зоне и подзоне.....	1:5.000
5	Функционални ранг саобраћајница.....	1:5.000
6	Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене, нивелациони план и урбанистичка регулација са грађевинским линијама.....	1:1.000
7	Синхрон план комуналне инфраструктуре.....	1:2.500
8	Спровођење плана.....	1:5.000

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

На основу члана 35. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр.72/09, 81/09, 64/10-УС и 24/11), Одлуке о изради Плана генералне регулације „Севојно“ ("Службени лист града Ужица", бр. 19/2009) и члана 41.став 1.6 Статута града Ужица ("Службени лист града Ужица", бр.11/08), Скупштина града Ужица, на седници одржаној дана 05.04. 2012. године, донела је

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „СЕВОЈНО“

План генералне регулације „Севојно“ (у даљем тексту: план) се састоји од:
СВЕСКЕ 1. – правила уређења, правила грађења и графички део
СВЕСКЕ 2. – документација

СВЕСКА 2. – документација се не објављује али се ставља на јавни увид.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. УВОДНИ ДЕО

1.1. Правни и плански основ

Правни основ за израду плана чине:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010-УС и 24/2011);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Службени гласник РС“, број 31/2010, 69/2010 и 16/2011);
- Одлука о изради Плана генералне регулације „Севојно“ (објављена у „Службеном листу града Ужица“, број 19/2009 од 01.12.2009.године).

Плански основ за израду плана је Генерални урбанистички план града Ужица до 2020.године - у даљем тексту: ГУП града Ужица.

1.2. Повод и циљ израде плана

Повод за израду плана је потреба да се испуни законска обавеза, јер је на основу Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09, 64/10 и 24/11), прописано да се генерални урбанистички план доноси као стратешки развојни документ, са општим елементима просторног развоја, а разрађује се плановима генералне регулације, за цело грађевинско подручје насељеног места, по деловима насељеног места.

Доношењем ГУП-а града Ужица, стекли су се услови за израду и доношење планова генералне регулације за поједине просторне целине.

Основни **циљеви** су:

- у области развоја друмског саобраћаја, побољшати доступност и повезаност постојећих и планираних радних зона, централних делатности и насеља са градском магистралом, реконструкција и повећање попречног профила постојећих саобраћајница у складу са функционалним рангом и простором који опслужују;
- у области развоја централних функција, унапређење и развој постојећих система централних активности, развој насељских и градских специјализованих центара (у складу са локационим потенцијалима);
- у области развоја јавних служби, побољшање мреже јавних служби, у смислу

- квалитета и простора, као и доступности корисницима;
- у области развоја система зеленила, заштита постојећих унутарградских зелених површина и ванградских шума у њиховим постојећим границама; унапређење рекреативне функције система зеленила (превођењем шума у шума-паркове и парк-шуме, увођење садржаја у паркове); остваривање повезаности система зеленила формирањем зелених коридора и дрвореда; формирање заштитних појасева у индустријским зонама;
- у области развоја рекреативних простора, обезбеђење адекватне квалитативне и квантитативне заступљености рекреативних простора и садржаја свим становницима; обезбеђење богате понуде различитих рекреативних садржаја, по свим нивоима организације рекреативних простора и садржаја;
- у области развоја становања, успостављање зонинга стамбених садржаја по заједничким просторно-функционалним карактеристикама, у циљу равномерног развоја подручја; развој нових зона становања у контексту интегралног планирања осталих урбаних функција;
- у области развоја продукционих делатности, ревитализација и модернизација постојећих и изградња нових производних капацитета; отварање нових производних зона, потеза и пунктова на изграђеним локацијама, на изводним правцима из града и дисперзно, уз испуњење просторних и еколошких критеријума; активирање потенцијала везаних за примарне делатности на планском подручју;
- опремање планског подручја инфраструктурним капацитетима и објектима, у складу са планираном наменом простора и капацитетима; тежити уштеди енергије преко успостављања система енергетске ефикасности;
- заштита животне средине, природних и културних добара, у складу са принципима одрживог развоја.

1.3. Обухват плана и грађевинског подручја

1.3.1. Опис границе обухвата плана

Граница обухвата плана креће од крајње северне тачке к.п.бр. 1573 КО Дубоко обухватајући је. Спушта се на југ по западним границама к.п.бр. 1573, 1530/2 и 1532/4 КО Дубоко. Код крајње северне тачке к.п.бр. 1532/4 КО Дубоко граница прелази у КО Ужице, пратећи западну границу улице Сарифа Осоје – којој припада парцела бр. 12074 КО Ужице, обухватајући је. Граница код крајње северне тачке к.п.бр. 12074 КО Ужице прелази у КО Севојно. Наставља по границама парцела к.п.бр. 11398 – која припада улици Петра Лековића, кп.бр.11724 – која припада улици Деспота Стефана, обе у КО Ужице, не обухватајући их. Граница наставља на југозапад по границама парцела обухватајући их: к.п.бр. 4431, 4433, 4469, 4470, 4575/2, 4575/1, 4575/5, 4575/4, 4575/3, 4483, 4579, 4578, 4581, 4584, 4647, 4642/1, 4643, 4648/2, 4648/1, 4657, 4653, 4654, 4655, 4656, 5043, 5044, 5047, 5048, део 5640, 5132, 3124, 2663, 2669/1, 2669/2, 2676, 2677/1, 2677/2 и 2677/3, све у КО Севојно. Код крајње северне тачке к.п.бр. 1588 КО Поточање граница прелази у КО Поточање. Наставља по границама парцела обухватајући их: к.п.бр. 1588, 9/1, 8/4, 8/1, 7, 14/2, 14/1, 17, 45, 39, 35/1, 86/4, 87, 86/2, 86/13, 124, 123, 115, 114, 113, 111, 106, 112, 116, 117, 130/1, 132/1, 131, 132/2, 301/2, 301/3, 303/1, 303/2, 304, 297, 306, 307, 305, 290, 286, 278/1, 284, 285, 279, 280, 278/2, 274, 277/2, 277/1 и 275, све у КО Поточање. Код крајње северне тачке к.п.бр. 275 КО Поточање граница прелази у КО Севојно. Граница наставља по граници парцеле број 3144/1 КО Севојно – која припада реци Ђетињи, обухватајући је. Наставља североисточно по границама парцела обухватајући их: к.п.бр. 2870, 2859/2, 2860, део 1784, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1798, 1797, 1796, 1791, 1795/1, 1795/2, 1794, 1786, 1782, 1783, 1775, 1774, 1772, 1766, 1764/1, 1763, 1762, 1757, 1755/1, 1756, 1745, 1744/3, 1744/1, 1531/1, 935, 1676/10, 3119, 707 и 3134, све у КО Севојно., 1764, 1763/4, 1762, 1763/5, 1788, 1726/1, 1726/7, 1727/3, 1734 и 1573, све у КО Дубоко, одакле је опис границе и почео.

Граница плана је утврђена правно и физички, по границама постојећих катастарских парцела (када она у целини припада подручју плана) и као линија преко постојеће катастарске парцеле (када она у целини не припада подручју плана, по правилу спајања постојећих детаљних тачака).

У случају неслагања напред наведених бројева катастарских парцела и подручја датог у графичким прилозима, као предмет овог плана, важи граница утврђена у графичком прилогу број 1.-„Катастарско-топографски план са границама планског обухвата и грађевинског подручја“.

1.3.2. Опис границе грађевинског подручја

Граница грађевинског подручја полази од тромеђе к.п.бр.12047 КО Ужице – која припада железничкој прузи Београд – Бар, 12989 КО Ужице и 4643 КО Севојно – која припада железничкој прузи Београд – Бар. Граница прелази у КО Севојно, наставља у правцу истока по јужној граници парцеле 4643 КО Севојно, обухватајући је. Од тромеђе к.п.бр. 4643 КО Севојно, кп.бр.4642/1 – која припада реци Ћетињи и кп.бр.2444/2 КО Севојно, граница наставља на југоисток пратећи нову регулацију реке Ћетиње у коридору од 10м. Граница долази до пресечне тачке са јужном границом парцеле 2319/2 КО Севојно. Од те пресечне тачке, граница наставља на југоисток пратећи границе парцела обухватајући их: кп.бр. 2319/2, 2319/4, 2319/1, 2322/1, све у КО Севојно. Од тромеђе к.п.бр. 2322/1, 2320/4 и 2320/5 КО Севојно, граница наставља по новој регулацији реке Ћетиње у коридору од 10м, обухватајући при том и к.п.бр. 2330 КО Севојно. Од тромеђе к.п.бр. 2709, 2711 и 2708 КО Севојно, граница наставља на југоисток пратећи парцеле, обухватајући их: кп.бр. 2711, 3129/3, 3144/1 КО Севојно. Код тромеђе к.п.бр. 3144/1 КО Севојно, 239/4 КО Поточање и 245 КО Поточање, граница грађевинског подручја прелази у КО Поточање. Наставља на исток пратећи границе парцела обухватајући их: кп.бр. 245, 268, 269, 270, 271/1, 271/8, 273/8, 273/7, 273/6, 273/9, 273/1, 276 све у КО Поточање. Код крајње северне тачке к.п.бр. 275 КО Поточање граница прелази у КО Севојно. Граница наставља по граници кат. парцеле 3144/1 КО Севојно – која припада реци Ћетињи, обухватајући је. Наставља северозападно по границама парцела обухватајући их: кп.бр. 2859/1, део 2860, 2858/2, 2858/3, 2858/5, 2849, 2856/3, 2856/2, 2856/3, 2855/4, 2855/1, 2853/1, део 1784, 1815, 1818/2, 1818/1, 1839, све у КО Севојно. Од детаљне тачке где се северна граница к.п.бр. 1839 КО Севојно, сече са североисточном границом парцеле к.п.бр. 1836 КО Севојно, граница наставља по регулацији новопланиране саобраћајнице која излази из планираног денивелисаног укрштаја на градској магистрали. Граница долази до к.п.бр. 1744/2 КО Севојно, где граница наставља на запад пратећи регулацију улице и код детаљне тачке на граници парцеле к.п.бр. 1600/1 уклапа у границу парцеле. Наставља и даље на запад пратећи границу парцела обухватајући их: 1601/2, 1736/1, 1736/9, део 1731/3, 1731/4, 1730/5, 1730/4, 1730/1, 1730/3, 1727, 1709/7, 1709/6, 1709/5, 1709/4, део 1709/1, 1709/2, 1705/2, 1705/4, 1706/2, све у КО Севојно. Граница наставља на северозапад пратећи регулацију улице. Од крајње северне детаљне тачке кат. парцеле 1706/1 граница наставља на север пратећи регулацију улице све до источне границе кат. парцеле број 1675/3 КО Севојно. Одакле граница наставља на север пратећи кат. парцеле обухватајући их: 1675/3, 1675/4, 1676/8, 1676/2, 1676/13, 1676/12, 1677/4, 1677/5, 1677/1, 1680/6, 1680/5, 1680/1, 1679/1, све у КО Севојно. Граница наставља на север пратећи регулацију улице и долази до југоисточне границе кат. парцеле 1659 КО Севојно, прати границу кат. парцела обухватајући их: 1659, 1656, 3119/3, све у КО Севојно. Прелази преко улице и наставља по њеној регулацији све до крајње североисточне детаљне тачке к.п.бр. 518/2 КО Севојно. Од те тачке граница наставља по границама кат. парцела обухватајући их :518/2, део 464/3, 464/1, 465, 463, 3187, 3186, све у КО Севојно. Спушта се на југ пратећи источну регулацију улице, прелази преко ње под правим углом и наставља да прати северну регулацију улице, све до јужне границе кп.бр. 3118/3 КО Севојно. Ту прелази преко улице и наставља да прати регулацију улице

обухватајући при том и к.п.бр. 364 КО Севојно. Граница, код к.п.бр. 342/4 КО Севојно прелази преко улице, под правим углом, спушта се на југ пратећи регулацију улице – обухватајући је, као и к.п.бр. 3484/2, прелази преко улице, наставља спуштајући се по регулацији улице, обухватајући је. Долази до североисточне границе к.п.бр. 3489. Прати границу кат. парцела обухватајући их: к.п.бр. 3489, 3491, 3492, све у КО Севојно. Граница наставља по регулацију улице обухватајући је, прелази преко улице под правим углом и наставља на југ, пратећи границе парцела, обухватајући их: 3510, 3569, 3577, 3578 КО Севојно. Граница наставља по регулацији улице Војводе Мишића обухватајући је. Наставља по границама кат. парцела обухватајући их: 3599/2 и 3610 КО Севојно. Граница наставља на запад пратећи регулацију улице и границу парцеле број 3626, обухватајући их. Спушта се на југ пратећи границу плана, обухватајући при том следеће кат. парцеле: 3626, 3624, 3625, 3623, 3627, 3629, 3631, 3630, 3634/1, 3634/2, 3634/3, 3637, 3638, 3641/1, 3641/2, 3646, 3647/2, 3647/1, 3648, 3649, 3650, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3659, 3658, 4423, 4431, 4433, 4434, 4469, 4470, 4575/2, 4575/1, 4575/5, 4575/4, 4575/3, 4483, 4579, 4578, 4581, 4584, 4647, 4642/1, 4643 и долази до тромеђе одакле је опис и почео.

Други део грађевинског подручја креће од крајње северне детаљне тачке к.п.бр. 1885 КО Дубоко. Спушта се на југ пратећи регулацију улица, обухватајући их. Долази до североисточне границе парцела 1777/3 КО Дубоко. Наставља на север по границама кат. парцела обухватајући их: 1777/3, 1777/4, 1777/1, део 1756, 1751/3, 1751/2, 1751/1, 1750/1 и 1750/2 КО Дубоко. Код тромеђе к.п.бр. 1750/2, 1748/8 КО Дубоко и 12074 КО Ужице, граница прелази у КО Ужице и прати западну границу парцеле 12074 КО Ужице – којој припада улица Сарића Осоје, обухватајући је и спуштајући се на југ, пратећи границу плана. Граница долази до к.п.бр. 2/6 КО Севојно, где граница наставља по границама кат. парцела обухватајући их: 2/6, 2/3, 2/2, део 3/1, 2/4, 1/1, део 4, 5/2, 6/1, прати регулацију улице. Наставља на север пратећи границе кат. парцела обухватајући их: 74, 69, 67/4, 63/1, 65/8, 65/6, 65/5, 65/1, 81/1, 82/1, 212/2, 212/1 све у КО Севојно. Наставља и даље на север пратећи регулацију улице, обухватајући је. Граница наставља по граници парцеле 3117/1 КО Севојно обухватајући њен део. Наставља по границама кат. парцела обухватајући их: 222, 221/2, 219/1, 218, 230/2, 231, 233, 234/1, 240, прелази преко улице, наставља по граници кат. парцела обухватајући их: 268/2, 268/1, 271/1, 272/1, 274/1, 277/1, 277/3, 277/4, 3133, 282/2, 282/6, 282/5, 282/7, 282/1, 282/3 и 283, све у КО Севојно. Граница код тромеђе парцела к.п.бр.3134 КО Севојно, 3133 КО Севојно (1872 КО Дубоко) и 1772/6 КО Дубоко, прелази у КО Дубоко. Граница наставља на север по границама парцела обухватајући их: к.п.бр. 1772/6, 1885 све у КО Дубоко, и долази до тачке од које је опис и почео.

Граница грађевинског подручја дефинисана је и координатама преломних тачака, означених на графичком прилогу број 1.- „Катастарско-топографски план са границама планског обухвата и грађевинског подручја“ и датих у Прилогу бр.1 овог плана.

Граница грађевинског подручја је утврђена правно и физички, по границама постојећих катастарских парцела (када она у целини припада подручју плана) и као линија преко постојеће катастарске парцеле (када она у целини не припада подручју плана, по правилу спајања постојећих детаљних тачака).

У случају неслагања напред наведених бројева катастарских парцела и грађевинског подручја датог у графичким прилозима, као предмет овог плана, важи граница утврђена у графичком прилогу број 1. - „Катастарско-топографски план са границама планског обухвата и грађевинског подручја“.

1.4. Извод из концепта плана у виду закључка

Одлука о изради плана генералне регулације „Севојно“ (број 350-85/09) донета је на

седници Скупштине града Ужица, која је одржана 01.12.2009.године и објављена у “Службеном листу града Ужица” број 19/2009.

Стручна контрола фазе концепта плана је обављена на седници Комисије за планове, одржане 01.12.2011.године.

Концепт плана, као први корак у припреми нацрта плана је урађен на основу смерница за развој дефинисаних у ГУП-у града Ужица, анализе и оцене постојећег стања, података и услова надлежних институција и анализе просторних могућности и потенцијала простора.

Концептом плана утврђена је прелиминарна намена површина и функционална организација простора, дефинисана кроз режим коришћења грађевинског земљишта, односно поделу на грађевинско земљиште за јавне и остале намене.

ПЛАНСКИ ДЕО

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

2.1. Концепција уређења и урбанистичке зоне

У граници обухвата плана је просторна целина “Севојно”, површине 1184,73.05 ха. Према демографској пројекцији из ГУП-а града Ужица, у овој просторној целини предвиђено је да живи око 7874 становника, односно око 2624 домаћинстава (са просечно 3 члана по домаћинству).

Подручје у граници плана обухвата источни део подручја ГУП-а града Ужица и обухвата долине Драгићевића потока, Цркварског и Младовског потока, повезане насељима Поточање и Рујевац, а са западне стране, источним падинама Мендиног брда.

У граници обухвата плана, налазе се делови катастарских општина Севојно, Поточање и Дубоко.

Концепција уређења и карактеристичке целине су одређене сагласно планским решењима ГУП-а града Ужица.

Према ГУП-у града Ужица, територија плана припада следећим урбанистичким зонама:

- зона 2 – ужа контактна зона градског центра и централна зона просторне целине (са подзонама С 2.1 и С 2.2);
- зона 3 – шира контактна зона градског центра (са подзонама С 3.1 и С 3.2);
- зона 4 – рубне градске зоне;
- зона 6 – комплекс пољопривреде.

2.2. Основна намена у обухвату плана и биланс површина основне намене

Према основној намени површина, подручје у граници обухвата плана је подељено на грађевинско, водно, шумско и пољопривредно земљиште.

Грађевинско земљиште заузима око 542 ха. У складу са режимом коришћења земљишта, грађевинско земљиште је подељено на земљиште за јавне и остале намене. Грађевинско земљиште јавних намена заузима око 193 ха или 37% грађевинског подручја а грађевинско земљиште осталих намена заузима 330 ха или 63% грађевинског подручја. Норма потрошње грађевинског земљишта износи око 700 м²/ст. што се може оценити као

оптимално, с обзиром на карактер насеља, досадашњу изграђеност простора и планиране радне зоне градског карактера у овој просторној целини.

Водно земљиште заузима 1,71 ха или 0,2% од територије у обухвату плана. Водном земљишту припада река Ђетиња са притокама (Цркварски, Драгићевића поток, десна притока Драгићевића потока и Младовски поток). У билансирању површина, већи део водног земљишта је обрачунат у оквиру грађевинског подручја.

Шумско земљиште заузима око 216,5 ха или 17,8% од територије у обухвату плана. Шумском земљишту припадају комплекси постојећих шума, највише заступљени у северном делу планског подручја, а нешто у мањем обиму у јужном делу, између реке Ђетиње и границе обухвата плана, где су присутни фрагменти шумске заједнице врбе и јове (*Linnetum Glutinosae*), станишта хигрофилних шума наших речних долина (*Alno Quercion Roboris*, односно асоцијација *Querco-Fraxinetum Serbicum*).

Пољопривредно земљиште заузима 424 ха или 36,0% од територије у обухвату плана.

Биланс планиране основне намене површина

Табела број 1.

Редни број	Основна намена	Површина (ха)	Процент учешћа (%)
1	Грађевинско земљиште	541,69.46	46
	1.1. у грађевинском подручју	522,93.51	44
	1.2. изван грађевинског подручја	18,75.95	2
2	Водно земљиште	1,71.21	0.2
3	Шумско земљиште	216,43.63	17,8
4	Пољопривредно земљиште	424,88.75	36
Укупно (од 1 до 4)		1184,73.05	100

2.3. Подела грађевинског земљишта на јавне и остале намене

2.3.1. Грађевинско земљиште јавних намена

Грађевинско земљиште јавних намена обухвата површине одређене планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса, у складу са посебним законом.

У области **развоја јавних служби**, у оквиру формираног локалног центра општег типа, који садржи објекат основне школе, цркву, пошту, пијацу и дечју установу, предвиђено је унапређење постојеће здравствене станице у дом здравља и изградња нове дечје установе. Планом се предвиђа унапређење постојећих и изградња нових објеката јавних служби и то:

- дечја установа „Маслачак“, изграђена 1982.године, капацитета 285 деце, организована као део Претшколске установе „Ужице“, са БРГП од 941,80m² и 0,76 ха комплекса;
- ОШ „Алекса Дејовић“ са 529 ученика и 25 одељења и организованим двосменским радом, са БРГП од 5112m² и 1,28 ха комплекса; ОШ је изграђена 1962.године, садржи физкултурну салу (180m²) и отворене спортске терене; у погледу величине комплекса задовољава прописани стандард и за рад једној смени (19,35 m²/ученику и 9,10 m²/ученику школског комплекса, што је изнад норматива од 6,0 m²/ученику); у комплексу је планирана изградња нове физкултурне хале;
- унапређење здравствене станице „Севојно“, у дом здравља, као организационе

јединице Дома здравља „Ужице“, са бруто изграђеном површином од 1139 м² и 1,04 ха комплекса (са 0,14 м² бруто развијене грађевинске површине објекта по становнику је далеко изнад стандарда од 0,02-0,05 м²/ст);

- објекат Месне заједнице „Севојно“;
- планирана дечја установа, као тип комбинованог дечјег објекта, јасле и вртић, капацитета 175 корисника, комплекса око 0,51 ха, БРГП објекта око 1400 м².

У оквиру локалног центра општег типа, приликом реализације нове организације рада локалне самоуправе и могућности формирања Општине Севојно, као једна од опција, могуће је извршити адаптацију постојећих просторија Месне заједнице за потребе рада будуће Општине. Опционо, уколико се реше имовинско-правни односи, је и коришћење зграде пољопривредне школе (непокретно културно добро), уз одговарајућу адатацију (уз учешће надлежног завода).

“Стару школу” (добро које ужива претходну заштиту), могуће је користити као галеријски простор.

У области **развоја спорта и рекреације**, предвиђена је модернизација и реконструкција постојећих објеката и изградња нових. Планирано је:

- формирање градског СРЦ „Стрелиште“, ранга за међународна такмичења, са апартманским делом, административним и спортским делом (Пр+1-малокалибарска пушка и пиштољ, ваздушна пушка, а као додатни спортско-рекреативни садржај предвиђа се стреличарство;
- изградња новог насељског СРЦ „Севојно поље“ у широј контактної зони централне зоне просторне целине, а пошто излази на обалу реке, добија се погодност за лоцирање спортских садржаја, као и значајна амбијентална погодност која изискује посебно пејзажно уређење приобаља и већи проценат зелених површина; предвиђени су спортски терени, затворена спортска дворана, као и допуна садржаја пратећим централним функцијама, које би потпуно активирале простор као простор провођења слободног времена; на овај спортско-рекреативни центар надовезује се водозаштитни коридор са спортско-рекреативним стазама у дужини око 2 km, што допуњава могућности за рекреацију (вожња ролера, трчање, возња бицикла); оријентациони капацитети овог центра су: дворана за мале спортове, фудбал, мали фудбал (2 терена), кошарка (4 терена), одбојка (4 терена), тенис (4 терена), клизалиште.

У области **развоја јавних зелених површина**, предвиђено је уређење и унапређење постојећих површина и подизање нових. Планирано је уређење парк – шума и шума – паркова.

У области **развоја комуналних објеката**, планирано је:

- уређење и проширење гробља „Влаовац“ а конзервација осталих гробаља („Расова коса“, „Трешњица“, „Виловине“ и „Рујевац“) у подручју плана;
- задржавање и редовно одржавање зелене пијаце, са тезгама за продају воћа и поврћа, којом управља ЈКП "Биоктош" – Ужице;
- задржавање и редовно одржавање погона електродистрибуције и котларница, са реконструкцијама и проширењем капацитета, у складу са потребама;
- задржавање постојећих и изградња нових објеката у области водоснабдевања и одвођења отпадних и кишних вода;
- задржавање постојећих и планирање нових површина за развој електроенергетске инфраструктуре (постојећа ТС 110/35 kV “Севојно“, ТС 35/10 kV “Севојно 1“, ТС 35/10 kV “Севојно 2“, трафостанице 10/0,4 kV);

- доградња осталих мрежа комуналне инфраструктуре.

2.3.2. Грађевинско земљиште осталих намена

- **Становање**

у централној зони просторне целине “Севојно”, у блоку између улица Миливоја Марића, Александра Вучковића и Мајке Јевросиме, заступљено је вишепородично становање

У оквиру шире контактне зоне, налази се претежно породично становање, а у оквиру ове зоне, заступљени су и садржаји јавних функција и служби. Предвиђени су претежно породични, слободностојећи објекти, у складу са постојећом типологијом ове просторне целине. Двојни породични стамбени објекти су изграђени у блоку поред основне школе, у улици Миливоја Марића.

У оквиру рубне зоне, планиран је развој становања, као претежне намене, заокруживањем и укрупњавањем спонтано насталог становања, уз могућност изградње пратећих делатности: трговина, пословно-комерцијалне делатности, услуге и угоститељство.

- **Остале намене у оквиру локалног центра општег типа**

У центру насеља, поред основне школе изграђени су објекти поште и цркве, која је подигнута у периоду од 1901.-1909.године, посвећена Светом Архангелу Гаврилу. Поред храма је изграђен и парохијски дом, у коме поред пословних просторија постоје и станови за свештенство. Стара црква (брвнара), посвећена Светом архангелу Михаилу, два пута је горела и задњи пут обновљена 1773.године да би 1999.године изгорела до темеља. У цркви су била похрањена вредна културна добра, као што су иконостас и неколико икона, изведених 1779.године, руком познатог свештеника и сликара Симеона Лазовића из Бијелог Поља. Севојничка парохија обухвата насеља: Севојно, Крвавци, Потпеће и Горјани. Стару цркву (брвнару) треба обновити на постојећој локацији.

- **Развој продукционих делатности**

Организација продукционих делатности условљена је постојећим стањем секундарних делатности, дисперзно лоцираним примарним и терцијарним делатностима, као и у складу са циљем везаним за децентрализацију продукције, ради формирања предуслова за уравнотежен економски развој подручја плана.

Подзоне унутар производне зоне “Севојно”

1. "Ваљаоница" - на којој су лоцирани производни погони метало-прерађивачке индустрије Ваљаонице бакра "Севојно" АД и "Импол Севала" - Ваљаонице алуминијума АД. У зони могу бити заступљене:

- ИНДУСТРИЈСКА ПРОИЗВОДЊА - реструктуирање постојећих и развој нових технолошких процеса, уз реконструкцију и унапређење физичке структуре;
- ПОСЛОВНО - КОМЕРЦИЈАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ - везане за дистрибуцију и пласман финалних индустријских производа;
- ПРОИЗВОДНО ЗАНАТСТВО ИЛИ ИНДУСТРИЈА - реструктуирање постојећих и развој нових производних капацитета на левој обали Драгићевића потока;
- ОСНИВАЊЕ СЛОБОДНЕ ЗОНЕ "УЖИЦЕ" - преко пута локације ваљаоница, у појасу између државног пута I реда бр.21 (Ваљево-Пожега-Ужице-Златибор), и трасе железничке

пруге Београд-Бар, у циљу стварања услова за бржи привредни развој. У оквиру зоне је предвиђено одвијање трговинско-услужних и пословно-комерцијалних делатности.

- ТРГОВИНСКА ДЕЛАТНОСТ - којом је омогућена продаја на лицу места, производа насталих у зони.

2. Индустијско-занатска зона "Севојно Д" – ова зона обухвата простор који се простира линеарно између железничке пруге и реке Ђетиње. У овој зони се налази Слободна зона "Ужице" и предвиђени Робно-транспортни центар "Севојно" са паркингом тешких камиона. Цео простор је готово неизграђен, што представља потенцијал за будућу изградњу и брзо привођење намени. На датом подручју могуће је формирање потеза производно-пословних делатности, различитих структура и капацитета. На уличном фронту могу бити делатности које подразумевају интензивнији контакт са корисницима простора, док се по дубини парцеле могу лоцирати производни погони. У овој зони је предвиђен развој следећих делатности:

- ТЕРЦИЈАРНЕ ДЕЛАТНОСТИ-услужно-трговинске, пословно-комерцијалне, угоститељско-туристичке су планиране на уличном фронту;
- СЕКУНДАРНЕ ДЕЛАТНОСТИ - (индустија, производно занатство, грађевинарство, складиштење роба, велепродајни центри) могу бити лоциране у другом плану грађевинског подручја. Предвиђено је активирање појаса уз реку Ђетињу, са заступљеним спортско-рекреативним и угоститељским садржајима.
- СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА - у зони ушћа Драгићевића потока планирана је изградња спортско-рекреативног центра. Поред спорта и рекреације у овом простору могу бити заступљене и угоститељско-туристичке делатности у зони уличног фронта, као и у појасу ка реци Ђетињи.

3. Зона "Севојно Л" - простор ове зоне се простира између државног пута I реда бр.21 (Ваљево-Пожега-Ужице-Златибор), улице Миливоја Марића, улице Радише Бугариновића, и потеса Никићевина.

На овом подручју предвиђено је реструктурирање и модернизација постојећих индустријских погона грађевинарства, као и изградња нових погона, у складу са расположивим просторним капацитетима.

У овом простору могу бити заступљене:

- СЕКУНДАРНЕ ДЕЛАТНОСТИ - индустрија, производно занатство, грађевинарство, могу се реализовати кроз реструктурирање, реконструкцију и модернизацију постојећих и изградњу нових капацитета;
- ПОСЛОВНО-КОМЕРЦИЈАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ - везане за пласман и дистрибуцију финалних производа, могу се јавити у оквиру постојећих погона индустрије и грађевинарства, у зони уличног фронта;
- ПРИМАРНЕ ДЕЛАТНОСТИ - на локацији постојећег расадника ЈКП "Биоктош" могућа је расадничка производња и продаја цвећа;
- ТРГОВИНСКО-УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ - малопродаја и услуге (фризер, обућар, кројач, козметичар и сл.) могу бити организовани у оквиру приземља породичног становања;
- УГОСТИТЕЉСТВО, СМЕШТАЈНИ КАПАЦИТЕТИ - могу се јавити у оквиру породичног становања;
- СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА - на слободним локацијама северног дела подзоне могу бити заступљене делатности везане за област спорта и рекреације.

4. "Севојно центар" – ова зона обухвата централни део севојничке котлине, омеђен улицама: Јаворском, потесом Марићевина, улицом Ивана Божовића, улицом Гаврила Принципа, Мајке Јевросиме, Браће Чолић, залеђе леве обале Драгићевића потока и улицом Хероја Дејовића, левом обалом реке Ђетиње, до залеђа бензинске пумпе НИС "Југопетрол", са обе стране државног пута I реда бр.21 (Ваљево-Пожега-Ужице-Златибор). У зони се налази центар насеља, у коме је доминантна функција становања (породично је доминантно у односу на вишепородично), са пратећим садржајима друштвеног стандарда (вртић, дом здравља, пошта) и црквом.

У зони је предвиђена реконструкција постојеће физичке структуре, ради њеног унапређења и побољшања функционалне структуре. На овом подручју би требало развијати делатности терцијарног и кварталног сектора, комплементарне доминантном становању, тако што ће бити дистрибуиране дисперзивно, док ће њихова највећа концентрација бити у улици Хероја Дејовића. Секундарне делатности су незнатно присутне, углавном у непосредној близини ваљаоница. Поред наведених, могу се развијати следеће делатности:

- СЕКУНДАРНЕ ДЕЛАТНОСТИ - индустрија, производно занатство, грађевинарство, складиштење роба, могу се реализовати на локацијама Ужичке млекаре и штампарије "Димитрије Туцовић". Могућа је реконструкција постојеће физичке структуре, у циљу проширења или модернизације производње, или изградња нових производних капацитета, у складу са расположивим просторним капацитетима и условима здраве животне средине;
- ТРГОВИНСКО-УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ - гушће концентрисане дуж улица: Хероја Дејовића, Миливоја Марића и Браће Чолић. Ове функције се могу јавити и дисперзивно у оквиру становања, односно у тржним центрима на локацијама северно изнад базена или цркве;
- ПОСЛОВНО-КОМЕРЦИЈАЛНЕ - лоциране дисперзивно, а концентрисане дуж улица: Хероја Дејовића, Миливоја Марића и Браће Чолић;
- УГОСТИТЕЉСТВО, ТУРИЗАМ, СМЕШТАЈНИ КАПАЦИТЕТИ СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА - дистрибуирани су дисперзивно, и гушће концентрисани дуж улица: Хероја Дејовића, Миливоја Марића и Браће Чолић;
- ОСТАЛО - услужно занатство, размештено дисперзивно, тако да су "прљави" занати (аутомеханичар, вулканизер, аутоперионица, ковач, и сл.) лоцирани по периферији подзоне.

2.3.3. Биланс површина грађевинског земљишта

Биланс планиране намене грађевинског земљишта

Табела број 2.

Редни број	Грађевинско земљиште у грађевинском подручју	Површина (ha)	Процент учешћа (%)
	З а ј а в н е н а м е н е		
1	Месна заједница Севојно	0,04.44	0.05
2	ОШ „Алекса Дејовић“	1,05.35	0.3
3	Дечја установа „Маслачак“	1,07.10	0.3
4	Нова дечја установа	0,51.10	0.20
5	Дом здравља	0,96.76	0.25
6	Спорт и рекреација	13,39.78	2.5
	6.1. отворени базен	0,69.61	0.1
	6.2. Градски СРЦ „Стрелиште“	8,11.16	1.6
	6.3. Насељски СРЦ „Севојно поље“	4,59.01	0.8

7	Јавно зеленило	77,34.07	14
	7.1. заштитно зеленило	25,65.18	4
	7.2. парк шума	17,20.14	3.4
	7.3. шума парк	34,48.75	6.6
8	Комунални објекти	6,34.66	1.2
	8.1. гробље „Влаовац“	1,64.97	0.3
	8.2. конзервирана гробља	0,11.01	0.1
	8.3. остали комунални објекти	4,58.68	0.8
9	Саобраћај и саобраћајни објекти	79,20.52	15
	9.1. градска магистрала	10,68.41	2.4
	9.2. државни пут другог реда бр.263	3,49.80	0.6
	9.3. улична мрежа	48,82.48	9
	9.4. саобраћајни објекти	3,98.30	0.7
	9.5. железничко земљиште	12,21.53	2.3
10	Водно земљиште	16,93.76	3.2
	11.1. Река Ђетиња	13,15.81	2.5
	11.2. потоци	3,77.95	0.7
Укупно (за јавне намене)		196,87.54	37
З а о с т а л е н а м е н е			
11	Вишепородично становање	5,19.35	1
12	Породично становање	148,08.99	28.5
13	Црква	1,06.00	0.2
14	Пошта	0,24.87	0.1
15	Комерцијалне делатности Ц1 (трговина, занатство, услуге, пословање)	5,84.58	0.9
16	Комерцијалне делатности Ц2 (трговина на мало, чисто занатство, услуге, пословање)	0,38.94	0.11
17	Заштићене неизграђене зелене површине	41,14.64	7.8
18	Секундарне делатности С1 (индустријска производња, грађевинарство, производно занатство, складиштење и veleпродајни центри)	101,07.55	20
19	Секундарне делатности С2 (грађевинарство, производно занатство, складиштење и veleпродајни центри)	22,53.20	4.3
20	Станице за снабдевање горивом	0,47.85	0.09
Укупно (за остале намене)		326,05.97	63
Укупно (грађевинско земљиште у грађевинском подручју)		522,93.51	100

2.4. Трасе, коридори и регулација саобраћајница, водотокова и јавне комуналне инфраструктуре

2.4.1. Саобраћајна инфраструктура

Оцена постојећег стања

Постојећа саобраћајна матрица насељеног места Севојно је формирана од наслеђене уличне мреже, те је на појединим деловима отежан саобраћај у зимским условима, а у неким зонама саобраћајнице нису усклађене са комуналном и енергетском инфраструктуром; регулационе ширине појединих саобраћајница су мање од дозвољених, а на неким приступним улицама су укинута тротоари, па је током реализације тих улица још више отежано усклађивање саобраћајне са другом инфраструктуром.

Основни видови саобраћаја заступљени на подручју плана су: друмски и железнички саобраћај.

Основу друмског саобраћаја на подручју обухваћеном планом чине државни путеви I реда, државни путеви II реда, општински путеви и постојећа улична мрежа.

Кроз насељено место Севојно пролази државни пут I реда -магистрални путни правац М-5 (Чачак - Пожега - граница Републике Српске (Вишеград). Планом је обухваћена деоница од око 4,57 km од станицаже km 555+355 до станицаже km 559+927. Траса државног пута I реда – магистралног путног правца, повезује целокупно подручје и на тај начин се остварују саобраћајне везе на националном и међународном нивоу. Просечан годишњи дневни саобраћај у 2009. години, на овој деоници, износи 10499 возила свих врста.

Поред државног пута I реда, на територији Севојна присутан је и државни пут II реда (регионални путни правац)- дуж правца југозапад-североисток: државни пут II реда (Р 263), на правцу Ужице - Косјерић (ул. Немањина). Овај државни пут II реда (Р-263), у оквиру граница овога плана, пролази у дужини од око 2,95 km од станицаже km 3+260 до станицаже km 6+212.

Кроз планско подручје пролази и општински пут ОП 7 (Севојно - Младово – Локва), чија траса се поклапа са улицом Браће Чолић.

Мрежа најзначајнијих путева условила је и основне токове путника и робе у транзитном и локалном саобраћају. Дневне миграције путника и токови роба се на саобраћајној мрежи Севојна изразито појављују на четири улазно-излазна правца:

- са истока, државним путем I реда - магистралним путним правцем (М-5), преко кога се остварује веза са Чачком и даље са Београдом;
- са истока државним путем II реда (Р-263) остварује се веза са Ужицем;
- са севера државним путем II реда (Р-263) остварује се веза са Косјерићем;
- са запада, државним путем I реда - магистралним путним правцем (М-5), преко кога се остварује веза са Ужицем и Републиком Српском и даље са Пријеполем и Р. Црном Гором.

Улична мрежа у самом насељу Севојно нема типичну матрицу на целом подручју. У ужем градском језгру су блокови различите величине, облика и правца пружања.

У највећем степену су реализоване саобраћајнице највишег ранга. И поред тога, приметно је, на значајном делу тих саобраћајница, да је коловоз у лошем стању, а тротоари нису у

потпуности завршени, док је саобраћајна сигнализација недовољна.

Затим, у великој мери су реализоване саобраћајнице нижег ранга - приступне улице које су заступљене у највећој дужини. За овај ранг је приметно да саобраћајна сигнализација потпуно недостаје.

У најмањој мери су реализоване саобраћајнице средњег ранга - поједине сабирне улице и поједине градске саобраћајнице другог реда, док је исти ранг у највећој мери делимично реализован, те је неопходно том рангу саобраћајница убудуће дати приоритет за завршетак реализације како би се потпуно ставио у функцију саобраћаја.

На читавој територији плана, приметни су велики и дуги уздужни нагиби, чести мали радијуси хоризонталних кривина, као и неодговарајуће ширине коловоза.

Пратећи путни објекти

Од значајнијих пратећих путних објеката, у обухвату плана налазе се:

- станица за снабдевање горивом "Југопетрол" на државном путу I реда са обе стране;
- један од већих проблема у функционисању саобраћајне мреже представља недостатак одговарајућих паркинг простора, како за путнички саобраћај у насељима, тако и за теретни саобраћај;
- пешачка пасарела преко државног пута.

На основу услова ЈП "Железнице Србије" (број 13/11-1372 од 25.08.2011.године), издатих за потребе израде плана, у планском подручју се налази следећа железничка инфраструктура:

- део коридора магистралне једноколосечне електрифициране железничке пруге (Београд)-Ресник-Пожега-Врбница-државна граница, која повезује Републику Србију са Црном Гором; ова пруга је саставни део железничке осе број 9: Бар-Подгорица-Београд и представља основну везу Републике Црне Горе са коридором X и VII;
- на подручју Севојна, налази се службено место „Севојно“ у km 156+974 са 3 станична колосека и отворено је за превоз путника и робе;
- на железничкој прузи, тренутно по важећем реду вожње, саобраћају путнички и теретни возови у међународном и унутршњем саобраћају; кроз железничку станицу „Севојно“ према важећем реду вожње, саобраћа 11 пари возова за превоз путника од којих су 3 пара међународних возова и 17 пари теретних возова, од којих је 11 пари међународних;
- на предметном подручју, нема укрштања железничке пруге и пута у нивоу.

Укупна дужина железничке пруге на подручју плана износи 4,25 km.

Ограничења развоја

- морфологија терена;
- изграђене структуре;
- корито реке Ђетиње и корита потока Драгићевића, Цркварског и Младовског.

Циљеви развоја

Приоритетни циљ развоја саобраћајне мреже у обухвату плана је обезбеђивање саобраћајних услова за одрживи социо-економски и просторно-функционални развој, кроз:

- побољшање просторне организације саобраћајно-транспортног система;
- модернизацију путне мрежа између насеља и гравитационог подручја;

- резервисање и заштиту простора за побољшање елемената локалног саобраћаја као основног чиниоца просторне организације насеља;
- повећање укупне мобилности становника и побољшање укупног нивоа услуга;
- рехабилитовати пешачки саобраћај у насељу;
- повезати, у саобраћајном смислу, јужни део Севојна, одвојен коридором железничке пруге и државног пута (уз могућност изградње саобраћајне петље).

Планирано стање мрежа и објеката саобраћајне инфраструктуре

Путна и улична мрежа

Кроз јужни део планског подручја, пролази коридор планираног аутопута Е-761 Пожега - Ужице - Вишеград, за који је израђен Генерални пројекат са студијом оправданости. Након израде идејног пројекта (чија се траса може разликовати од решења из Генералног пројекта), биће могуће прецизно дефинисати положај овог коридора.

Окосницу унутарнасељске путне мреже насељеног места Севојно чини државни пут I реда - магистрални путни правац (М-5), који повезује насеље са осталим деловима Р.Србије, са осталим државним путевима и са суседним земљама у окружењу. Према овом плану (као и према донетом плану вишег реда - ГУП града Ужица), овај државни пут, на територији плана, добија категорију градске магистрале, са по две коловозне траке у оба смера и разделним острвом у средини коловоза. Веза ове градске магистрале и насеља Севојно предвиђена је са четири површинске раскрснице и то са улицама Хероја Дејовића, Миливоја Марића и саобраћајницама С37-37 и С40-40. Такође планиране су и две једносмерне сервисне саобраћајнице ширине коловоза 3,5m са десне стране, из правца Ужица ка Београду. Ове сервисне саобраћајнице су планиране како би се опслужиле зоне које се налазе између државног пута I реда и железничке пруге, ради обезбеђења саобраћајног приступа. Сва десна скретања су регулисана овим планом у виду уливно-изливних нових трака, лева скретања мора да се у другој фази имплементације плана регулишу светлосном сигнализацијом, јер постојећа регулација не дозвољава изградњу нових трака, којима би се омогућила лева скретања. Нове изливне траке су урађене за елементе који омогућавају да се са брзине од 80km/h пређе на 60km/h. Исто је превидено и за уливне траке. Ширине уливно-изливних трака износе 3,5m.

Просечан годишњи дневни саобраћај на овој деоници се неће битно мењати, повећаће се само унутар градска кретања на овој деоници, која ће постати градска магистрала са по две коловозне траке у оба смера.

Сва четири саобраћајна прикључка, која су планирана на будућу градску магистралу, имају минималну ширину коловоза од 6,00m са ивичњацима, такође приликом израде пројектне документације мора се водити рачуна о димензионисању коловозне конструкције прикључака. Прикључке је потребно димензионисани за тешко саобраћајно оптерећење (осовинско оптерећење од најмање 11,5 тона по осовини).

Уместо денивелисане петље (типа полудетелине – саобраћајно решење из нацрта плана), подручје плана, јужно од инфраструктурних коридора (радна зона “Севојно Д” и остали садржаји), саобраћајно је усмерено на саобраћајни прикључак (чија је реализација у току) државног пута I реда (М-5) у насељу Злакуса.

Веза петље Злакуса и јужне зоне насеља Севојно би се остварила путем, који је ван обухвата границе овога плана, а његово прикључење би било остварено, преко три могућа правца: 1) на саобраћајницу П74-74 и даље саобраћајницом П75-75; 2) 1) на саобраћајницу

П74-74 и даље саобраћајницом С 50-50; 3) и изузетно, на саобраћајницу П74-74 и даље преко реконструисаног моста, саобраћајницом П 71-71.

Државни пут II реда (Р - 263) у оквиру граница плана, према ГУП-у града Ужица, постаје у једном свом делу, градска саобраћајница првог реда и то у дужини од 1,6 km, и то само у оквиру граница грађевинског подручја. На овом делу, државни пут II реда (Р - 263) се већ поклапа са улицом Немањиним.

Јужно и северно од градске магистрале надовезује се мрежа путева коју чине: градске саобраћајнице I реда, градске саобраћајнице II реда, сабирне улице, приступне улице и интегрисане саобраћајнице.

Ограничавајући фактор за формирање уличне мреже чини сама морфологија терена.

Како се континуално ширење урбаних садржаја, због претходно изнетих ограничавајућих фактора, очекује и јужно и северно од градске магистрале, на овим деловима се планира изградња радијално-прстенастих саобраћајница, различитих рангова, које ће допунити и повезати све планиране и постојеће садржаје и које ће изместити део транзитног саобраћаја из центра насеља .

Полазна основа за функционалну организацију саобраћаја је ГУП града Ужица.

Део саобраћајница како је назначено и на графичком прилогу је уграђен на основу важећег плана детаљне регулације "Радна зона Севојно- Л", који је израђен од стране ЈП "Дирекција за изградњу Ужица".

Овим планом, са северне стране, предвиђено је укупно четири прстена и полупрстена кога чине градске саобраћајнице I и II реда, као и више радијалних праваца, прстена и полупрстена који ће чинити сабирне саобраћајнице.

Ови прстени и полупрстени који чине градске саобраћајнице I и II реда, спречиће појаву јаких транзитних токова на насељској мрежи, смањиће количине и дужине кретања теретних возила на градској мрежи и омогућиће несметано ширење градског подручја.

Уличну мрежу насеља Севојно чиниће следеће категорије саобраћајница:

- градска магистрала -магистрални путни правац (М-5) - државни пут I реда;
- градска саобраћајница I реда;
- градска саобраћајница II реда;
- сабирна саобраћајница;
- приступне саобраћајнице;
- интегрисане саобраћајнице.

Поред ових категорија саобраћајница превиђа се и изградња шетних и бицикличких стаза.

Градске саобраћајнице имају основну улогу обједињавања и дистрибуције токова на локалном нивоу и мање важним улазно-излазним правцима, при чему опслужују значајан део изворно-циљних кретања.

Сабирне саобраћајнице имају функцију јачих сабирница, које обједињују саобраћај са приступних улица и дистрибуирају га ка саобраћајницама вишег ранга.

Сама организација саобраћаја подељена је у три фазе.

Прва фаза обједињава најзначајније нивое саобраћаја. Ова фаза је од највећег интереса како би саобраћај функционисао на нивоу читавог подручја овога плана. Саобраћајнице из ове фазе је потребно што пре изградити или реконструисати у временском периоду од наредних пет година.

Како окосницу саобраћајне мреже чини градска магистрала, ова фаза подразумева изградњу свих саобраћајних прикључака на њу, као и целокупну њену реконструкцију са изградњом свих раскрсница.

Ова фаза подразумева изградњу или реконструкцију градских саобраћајница, појединих сабирних улица са јужне стране како би се што пре развила радна зона као и бицикличке стазе.

Саобраћајнице из прве фазе врше поделу читавог простора.

Друга фаза подразумева изградњу саобраћајница које допуњују мрежу прве фазе. Углавном су то сабирне саобраћајнице, које представљају везу између приступних саобраћајница из треће фазе и саобраћајница вишег ранга из прве фазе.

Оријентациона временска димензија за реализацију свих ових саобраћајница из друге фазе је 10 година, како за изградњу нових улица, тако и за реконструкцију постојећих.

Трећа фаза подразумева комплетирање саобраћајне мреже и то на тај начин што се обезбеђује приступ свакој парцели у оквиру овога плана. Углавном су то приступне саобраћајнице унутар блокова.

Функционална организација саобраћајница је приказана на графичком прилогу број 5. Саобраћајнице и остале саобраћајне површине су одређене координатама осовинских тачака и представљају полазне основе за израду техничке документације. Ови подаци са ситуационим елементима (полупречници хоризонталних кривина, раскрснице, котиране ширине саобраћајних површина) и геометријским карактеристичним попречним профилима дати су на графичком прилогу број 6, који је саставни део овог плана. Нивелациони елементи су оријентациони и утврђују се приликом израде пројектне документације. Категорисане саобраћајнице у планском периоду имаће следеће дужине:

• државни пут I реда.....	932,65 m
• државни пут II реда.....	1409,43 m
• градска магистрала.....	3835,34 m
• градска саобраћајница I реда.....	15473,56 m
• градска саобраћајница II реда.....	10454,73 m
• сабирна саобраћајница.....	20604,12 m
• приступне саобраћајнице.....	46210,61 m
• пешачко-бицикличке стазе.....	4611,55 m
• интегрисане саобраћајнице.....	2411,27 m

Категоризација уличне мреже извршена је функционално и за сваки предложени ранг саобраћајница предвиђен је и одговарајући техничко-експлоатациони стандард.

Новопланираним саобраћајницама допуњују се саобраћајне везе у постојећој мрежи саобраћајница, повећава саобраћајни капацитет мреже и омогућује приступ новопланираним садржајима.

Детаљна разрада приступних саобраћајница није рађена за делове плана који су према графичком прилогу "Спровођење плана-лист бр.8" превиђени за даљу разраду ПДР-ом. Код израде планова детаљне регулације, разрађују се споредна / приступна улична мрежа, док се саобраћајнице вишег ранга задржавају из овог плана.

Железнички саобраћај

На основу развојних планова А.Д. „Железнице Србије“, као и према Просторном плану Републике Србије („Службени гласник РС“, број 88/2010), планира се следеће:

- ревитализација и модернизација пруге (Београд)-Ресник-Пожега-Врбница-државна граница, за интермодални транспорт са доградњом неопходних капацитета; за предметну пругу А.Д. „Железнице Србије“ нема израђену пројектну документацију;
- задржавање земљишта на којем А.Д. „Железнице Србије“ има право коришћења, као и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове, уз претходно утврђену оправданост.

Саобраћајни објекти

Предвиђена је изградња паркинга за теретна возила, између радне зоне “Севојно Д” и планираног насељског СРЦ “Севојно поље”. Предвиђена су паркинг места за средње лака теретна возила, тешка теретна возила, као и за тешка теретна возила са полуприколицом и приколицом. Укупан број паркинг места за путничка возила износи 219, а за теретна возила 118 паркинг места.

Израђена пешачка пасарела задржава своју функцију, а у непосредној близини исте се налазе и обострано, смакнута аутобуска стајалишта (постојеће и планирано).

Израда обавезног урбанистичког пројекта је прописана за реконструкцију две станице за снабдевање горивом, лоциране поред градске магистрале. Ова реконструкција је неопходна јер се профил градске магистрале повећава, тако да више неће важити уливи и изливи који су израђени.

Бициклички саобраћај

За потребе одвијања бицикличког саобраћаја, планирана је изградња бицикличке стазе Ужице-Злакуса, поред државног пута I реда број 5, реке Ћетиње и општинског пута ОП-4. Уз бицикличку, предвиђена је и пешачка стаза, тако да овај коридор тангира планирани СРЦ “Севојно поље” и допуњава могућности за рекреацију (вожња ролера, трчање, вожња бицикла).

Правила уређења за паркирање возила

Свака реконструкција или нова изградња условљена је обезбеђењем потребног броја паркинг места, у зависности од намене објекта, који се мора обезбедити на сопственој грађевинској парцели. Код изградње објеката јавних намена, могу се користити паркинг места у оквиру јавних, паркинг простора.

Основни стандарди код доградње и нове стамбене и друге изградње, на једно паркинг место по делатностима износе:

• породични стамбени објекти.....	1 ПМ / 100-150 m ²
• вишепородични стамбени објекти.....	1 ПМ / 1 стан
• трговина, услуге.....	1ПМ / 70 m ² БРГП
• Хотел.....	1ПМ / 4 кревета
• Ресторан.....	1ПМ / 4 столице
• биоскопи, дворане.....	1ПМ / 12 столица
• спортске дворане, спортски терени.....	1ПМ / 10 гледалаца
• Школе.....	1ПМ / 1 учионицу

Паркинг места се постављају управно, под углом од 45 степени или подужно у односу на осу саобраћајнице. Планом се превиђа изградња нових паркинг места, као и реконструкција постојећих. Паркинг места управна на осу улице су димензија 2,4x5,0m (мин 4,75m), а за подужно паркирање са димензијама 2,0 x 5,5m. Паркинг просторе радити са обрадом од растер плоча или бехатон плоча, комбиновано са високим зеленилом, пејзажно обликованим.

2.4.2. Водоснабдевање, одвођење отпадних и кишних вода

Водоснабдевање

За потребе израде плана, издати су подаци и услови, број 03-1010/2 од 05.12.2011.године, издати од ЈКП “Водовод” - Ужице.

Постојеће стање

Главни довод воде је Ø450mm из постројења за пречишћавање воде “Церовића брдо”, а главни пријемни објекат је постојећи резервоар “Севојно” са котом дна 430mm и запремином од $V=2 \times 500 \text{m}^3$, као и хидростаница “Милића Косјеровића”. За северни део територије у обухвату плана, постојећи довод воде иде преко Крчагова до резервоара “Сарића Осоје”, са црпном станицом, на коти 628mm и запремине $V=2 \times 250 \text{m}^3$ и обезбеђује водоснабдевање виших делова конзумног подручја.

Планирано стање

Планирано стање водоснабдевања потрошача воде у нижим деловима Севојна је утврђено Генералним пројектом изградње и реконструкције система за водоснабдевање Ужица, урађеног од стране Института за водопривреду “Јарослав Черни” из Београда, по коме се укида хидростаница “Милића Косјеровића” и ради се потпуно нова мрежа снабдевања водом, заснована на пумпању воде из резервоара “Севојно”. Планира се изградња следећих објеката и цевовода:

- ПС “Севојно 1” са постојећим резервоаром “Севојно” као усисним базеном за пласман воде у резервоар “Севојно 2”;
- потисни цевовод Ø200mm од ПС “Севојно 1” до резервоара “Севојно 2” (на коти 474mm);
- резервоар “Севојно 2”, $V=200 \text{m}^3$ као дистрибуциони резервоар II висинске зоне и истовремено као усисни базен за ПС “Севојно 2”;
- ПС “Севојно 2” за пласман воде у резервоар “Севојно 3”;
- потисни цевовод Ø100mm од ПС “Севојно 2” до резервоара “Севојно 3”, $V=100 \text{m}^3$ на коти 525mm;
- цевовод Ø200mm, као главни дистрибутивни у II висинској зони потрошача и за низводни објекат, резервоар “Влаовац 1”, $V=100 \text{m}^3$, са функцијом усисног базена за

- пумпање воде у III висинску зону овог подручја;
- ПС “Влаовац 1” за пласман воде у подсистем III висинске зоне и у резервоар “Влаовац 2”, $V=70\text{m}^3$ на коти 540mm;
- потисни цевовод $\text{Ø}100\text{mm}$ од ПС “Влаовац 1” до резервоара “Влаовац 2”;
- цевовод $\text{Ø}100\text{mm}$, за остваривање везе постојећег цевовода из резервоара “Сарића Осоје” са резервоаром “Влаовац 2”.

У наредном периоду, неопходно је извршити замену свих азбестних, поцинкованих цеви, као и ливених цеви нестандардног пречника (90, 125 и 175mm), у примарној и секундарној мрежи.

Одвођење отпадних вода

Постојеће стање

У планском подручју, изведена је мрежа фекалне канализације, која се повезује на главни колектор $\text{Ø}1000\text{mm}$ и излива се, без пречишћавања, у реку Ђетињу и притоку – Цркварски поток.

Планирано стање

У планском подручју, предвиђено је:

- замена бетонских канализационих цеви, које су дотрајале, због абразивног дејства фекалних вода;
- развијање мреже фекалне канализације, чиме би се испоштовао усвојени концепт стандардног система канализације вода у Ужицу;
- доградња главног колектора фекалне канализације, од простора железничке станице “Севојно” до планиране локације централног постројења за пречишћавање отпадних вода у Горјанима.

Кишна канализација

Како се топографске карактеристике терена, у појединим деловима планског подручја, одликују великим нагибима (до 30%), то условљава брзо формирање површинског отицаја и омогућава гравитационо одвођење атмосферских вода. С обзиром да су границе између сливова јасно изражене, топографски услови детерминишу основне правце евакуације вода.

Одвођење атмосферских вода из централног дела планског подручја је предвиђено преко затвореног канализационог система у реку Ђетињу и њене притоке: Драгићевића поток, Цркварски поток и Младовски поток.

Из залеђа централне зоне, где је присутан стрмији део насеља, евакуацију атмосферске воде би требало вршити риголама уз градске улице или површински улицама, све до увођења у сабирне колекторе на простору са мањим падовима терена или до места директног упуштања у природне одводнике – потоке. Овакав приступ је усвојен, из разлога што затворена канализациона мрежа нема ефекта на стрмом терену, где је, због великих падова цевовода, коефицијент искоришћавања врло мали, па је економски неоправдано градити затворене системе за прикупљање и одвођење атмосферских вода са простора где су изражени већи падови саобраћајница.

Усвојен је минимални пречник за уличну кишну канализацију $\text{Ø}300\text{mm}$, а за сливничку везу од решетке са “гајгеровим” сливником $\text{Ø}150\text{mm}$.

У планском обухвату, постојећи водотоци су погодни као реципијенти атмосферских вода, па је планирано:

- изградња кишног колектора, у улици Миливоја Марића;
- изградња кишног колектора, на делу улице Хероја Дејовића, од раскрснице са улицом Миливоја Марића до Драгићевића потока;
- изградња кишне канализације, у делу улице Вишеслава Бугариновића.

Одвођење атмосферских вода за део насеља у улици Браће Чолић и подручја радне зоне “Севојно Л” је предвиђено у планираним улицама, са одвођењем испод тупа железничке пруге до реке Ђетиње.

2.4.3. Регулација водотокова

Радови на регулацији реке Ђетиње кроз град Ужице су изведени у дужини од 1593 m. Кроз Севојничко и Горјанско поље, у кориту реке Ђетиње, неопходно је извођење земљаног прокопа, дужине 3,0 km, како би се ово поље заштитило од плављења. Потоци у Севојну су регулисани у својим доњим токовима. На Цркварском и Драгићевића потоку регулација је изведена од камена у цементном малтеру, док је код Младовског потока примењен армирано-бетонски колектор димензија Ø 800 mm. Отворене регулације су често доста запуњене наносом, због чега је неопходно њихово редовно одржавање. Планирана је изградња објеката у кориту потока, у изворишном делу, за задржавање наноса-консолидационих преграда, као и редовно чишћење од наноса.

Планом је предвиђена зацевљење Младовског потока испод саобраћајница П 69-69 и С 46-46, у дужини од око 500m.

2.4.4. Електроенергетика

За потребе израде плана, издати су подаци и услови од “Електродистрибуције Ужице”, број 6317 од 06.07.2011.године.

Оцена постојећег стања

Град Ужице добија електричну енергију из 110 kV електроенергетског система Србије, преко трафостанице 110/35 kV “Ужице 1” и трафостанице 110/35/6 kV “Севојно”.

Трафостанице су на електроенергетски систем Србије повезане 110 kV далеководима:

- Севојно – Пожега број 115/5;
- Севојно – Косјерић број 116/1;
- Севојно – Сушица број 134/1;
- Ужице 1 (Пора) – Пожега број 1208.

Сви наведени водови пролазе кроз планско подручје и у одређеној мери представљају ограничавајући фактор за планирану изградњу, јер се у заштитној зони истих, не могу градити објекти било које врсте.

На напонском нивоу 35 kV, постоје две трафостанице 35/10 kV “Севојно 1”, која електричном енергијом снабдева део градске зоне, индивидуалне потрошаче, укључујући и већи део околних сеоских насеља. У завршној фази је изградња трафостанице 35/10 kV “Севојно 2” снаге 2x4 MVA. У поступку је регулисање имовинских односа за кабловски вод, који ће повезати ТС 35/10 kV “Севојно 2” са ТС “Севојно 1”.

За потребе широке потрошње, постоји већи број трафостаница 10/0,4 kV различитих типова и снага.

Постојећи електроенергетски објекти задовољавају потребе потрошача електричне енергије.

У претходном периоду, у планском подручју нису коришћени обновљиви извори енергије.

Планирано стање

У циљу задовољења будућих потреба за електричном енергијом, потребно је:

- правовремено планирање изградње и реконструкције електроенергетских објеката, уз sukcesивно отклањање недостатака на истима;
- предузимати мере за смањење потрошње електричне енергије, кроз смањење губитака и применити мере енергетске ефикасности.

Напајање потрошача електричном енергијом, у наредном периоду, ће се вршити из постојећих трафостаница 110/35 kV и из трафостаница 35/10 kV “Севојно 1” и “Севојно 2”, која је у завршној фази изградње.

За потребе напајања трафостанице “Севојно 2” треба изградити прикључни кабловски вод 35 kV за везу са ТС “Севојно 1” што је у поступку регулисања имовинских односа за трасу кабловског вода.

Активирањем ТС 35/10 kV “Севојно 2” обезбедиће се потребна електрична енергија за потрошаче, до краја планског периода.

Двострани кабловски вод 35 kV 2x(3x150mm²)mm², од ТС 35/10 kV “Севојно 1” до новоизграђене ТС 35/10 kV “Севојно 2”, обезбеђује безбедно и квалитетно напајање електричном енергијом.

По завршетку изградње ТС “Севојно 2”, према плановима надлежне Електродистрибуције, треба реализовати расплет 10 kV водова за напајање постојећих и планираних трафостаница у планском подручју.

Средњенапонска електродистрибутивна мрежа 10 kV ће се развијати у складу са динамиком развоја планског подручја и имајући у виду структуру планираних објеката и процену повећања броја потрошача.

У том циљу, недостајућа електрична енергија се може обезбедити:

- реконструкцијом постојећих трафостаница у циљу повећања снаге;
- реконструкцијом напојних надземних 10 kV водова са проводницима недовољних пресека, у циљу обезбеђења безбедног и квалитетног напајања електричном енергијом;
- заменом кабловских водова 10 kV као и водова 1 kV , који су у погону више од 30 година, сагласно плановима надлежне Електродистрибуције;
- за потребе нових потрошача, треба изградити и нове трафостанице 10/0,4 kV са напојним 10 kV водовима и то:
  - ТС 10/0,4 kV “Нова 1” 250 kVA;
  - ТС 10/0,4 kV “Нова 2” 250 kVA;
  - ТС 10/0,4 kV “Нова 3” (Центар) 630 kVA;
  - ТС 10/0,4 kV “Јединство 2” 630 kVA;
  - ТС 10/0,4 kV “В. Мишић” 630 kVA;

- ТС 10/0,4 kV “Лаловићи” 250 kVA;
- ТС 10/0,4 kV “Сарића – Осоје 1” 250 kVA;
- ТС 10/0,4 kV “Локва 3” 160 kVA;
- ТС 10/0,4 kV “Нова 4 – Црквари 2” 250 kVA (изван планског подручја, у непосредној близини);
- ТС 10/0,4 kV “Нова 5 – Павловић” 250 kVA (изван планског подручја, у непосредној близини).

За напајање нових трафостаница 10/0,4 kV треба користити кабловске водове типа ХНЕ 49А 3x150mm² или водове типа NPO 13А 3x150mm².

На основу указане потребе и додатних услова надлежне електродистрибуције, могуће је градити и друге електроенергетске објекте напонског нивоа 10 kV, сагласно плановима и условима надлежне електродистрибуције.

Нисконапонска мрежа 0,4 kV ће се градити поред планираних саобраћајница, на бетонским стубовима и са кабловским снопом хоо/о-А 3x50+54,6+2x16mm² или са АИџ водовима 4x16mm²+2x16mm², са могућношћу напајања потрошача електричне енергије и јавне расвете.

За јавну расвету треба користити савремене светлосне изворе, као што су натријумове или металхалогене светилке, које се постављају на стубове надземне мреже ниског напона.

Потрошачи веће снаге, могу да се напајати кабловским водовима типа хрроо-ASJ или рроо-ASJ одговарајућег пресека, директно из најближе трафостанице 10/0,4 kV.

У саобраћајницама, где није изграђена надземна мрежа ниског напона, јавна расвета ће се градити као независна на челичним канделабрима и са натријумовим или металхалогеним светилкама и са кабловским напајањем из одговарајуће трафостанице 10/0,4 kV кабловима типа рроо 4x10mm² или сличним.

У планском периоду, може се очекивати интензивније коришћење обновљивих извора енергије, пре свега соларне, као и сагледавање могућности коришћења малих хидроелектрана (МХЕ) снаге до 100kW на расположивим водотоцима подручја. Катастром МХЕ у планском подручју предвиђена је изградња МХЕ на реци Ђетињи (катастарски лист 475). Директно на основу овог плана, издавањем локацијске дозволе, се може одобрити изградња МХЕ, обухваћених катастром МХЕ, уз прибављање свих потребних услова и сагласности, изван зона стогодишње велике воде и изван захвата поплавних таласа, уз уважавање раније стечених права у погледу коришћења вода. Неопходно је обезбедити приступни пут који се повезује на јавну саобраћајницу, по правилу, минималне ширине 3,50m, а комплекс са машинском зградом и инсталацијама максимално визуелно уклопити у окружење. Због протока времена од израде катастра МХЕ и могуће промене хидрологије, могућа је изградња МХЕ и на другим расположивим локацијама, уз прибављање сагласности ресорног министарства и уз израду урбанистичког пројекта.

2.4.5. Телекомуникације

За потребе израде плана, издати су подаци и услови број 171-197482/2 Б.Ћ. од 19.07.2011.године, од стране “Телекома Србије” а.д. Извршне једнице Ужице / Пријеполге – Ужице.

Постојеће стање телекомуникационе мреже

Фиксна телекомуникациона мрежа:

- Комутациона мрежа: Севојно EWSD/RDLU инсталисаног капацитета 3200 прикључака,
- Транспортна мрежа: дигитални систем преноса са припадајућом опремом и спојним оптичким кабловима,
- Приступна мрежа: капацитета 4800 парица (4 кабловских праваца), завршених на главном разделнику (подземна и ваздушна).

Јавна АТЦ "Севојно" се налази у згради ПТТ-а (ул. Миливоја Марића бб).

Централа је дигиталног типа и састоји се од:

- 3108 директна прикључка,
- 92 ISDN – базни приступ,
- 891 ADSL- прикључака.

У телефонском саобраћају у границама плана на дан 20.07.2011. године налази се 3830 прикључака и то :

- 2846 директних прикључака,
- 47 ISDN прикључак – базни приступ,
- 838 ADSL прикључака.

Основни параметри који карактеришу јавну фиксну телекомуникациону мрежу на подручју плана су:

- број претплатника тел.мреже: 2893
- број инсталисаних прикључака: 3200
- проценат укључених /инсталисаних прикључака: 90%
- проценат ADSL прикључака: 30%
- број слободних прикључака: 307
- број захтева за нове прикључке: 20
- резерва у приступној мрежи: 926 пари
- степен дигитализације у приступној мрежи 100%.

Телефонска централа Севојно EWSD/RDLU повезана је са надређеном централом ТН Ужице EWSD дигиталним системом преноса преко оптичког кабла. Даље, преко надређених централа повезана је у међумесни а такође у међународни телефонски саобраћај (МЦ Београд). Кроз централни део насеља пролази магистрални оптички кабл "Ужице-Чачак", магистрални оптички кабл "Ваљево -Ужице" и оптички кабл "ОК Севојно-Локва".

Степен дигитализације у транспортној мрежи остварен је са 100%.

Приступна телефонска мрежа у границама плана обухвата градско подручје: центар Севојна, Гај, Младово, Локва, Влаовац, Рујевац и Трнавци. Са АТЦ "Севојно" фиксном телефонском мрежом покривено је и село Дубока.

Приступна мрежа је комбинованог облика (крута-еластична) капацитета 4800 пари завршених на главном разделнику. Главни разделник је типа "Сrone"- самостојећи и задовољава потребе за дугорочни плански период. Конструктивне елементе приступне мреже поред главног разделника чине: кабловска ТК канализација у дужини од 2,2 km, кабловска ТК окна (51), кабловских подручја (4) са главним и дистрибутивним кабловима и припадајућим изводима (137) и разводна (секударна) мрежа.

Примарна мрежа је изграђена кабловима типа Тк00, Тк00В, Тк10 са ваздушно-папирном изолацијом жила и кабловима Тк59 са изолацијом жила од ПЕ. Разводна (секундарна) мрежа изграђена је кабловима Тк33 капацитета 1-5х4 (ваздушни развод) и кабловима Тк59 (подземни развод) у мањем обиму. Примарна мрежа је завршена на терену у стојећим кабловским разделницима, унутрашњим изводима и спољним изводима на стубу. Пречник проводника приступне мреже је 0,4-0,6mm.

Разводна (секундарна) мрежа изграђена је кабловима Тк33 капацитета 1-5х4 (ваздушни развод) и кабловима Тк59 (подземни развод) у мањем обиму.

Покривеност подручја плана телефонским капацитетима је релативно добра и равномерна са изузетком периферних зона. Резерва у приступној мрежи је капацитета 900х2.

У циљу проширења приступне мреже, предвиђена је децентрализација мреже изградњом Мултисервисног приступног чвора MSAN "Младово", MSAN "Локва", MSAN "Пумпа" (MSAN-MultiService Access Node) на ободу плана (исток-северо-запад). Изградњом MSAN скратиће се претплатничка петља на око 1500 метара и омогућити квалитетнији приступ широкопојасним услугама. Проширење мреже се планира сукцесивно на бази реалних и процењених захтева за новим прикључцима.

Мобилна телекомуникациона мрежа - У границама плана постоји објекат мобилне мреже МТС уз зграду ПТТ-а (ул. Миливоја Марића бб). Са ове локације се остварује добро покривање Севојна и околине GSM и UMTS сигналом. Базне станице БС Сарића Осоје и БС Гајеви не налазе се у границама плана, али и са ових локације се остварује добро покривање Севојна и околине нивоом сигнала довољним за неометано коришћење услуга МТС 064 у стамбеним објектима и на отвореном.

Оцена постојећег стања - Примарна мрежа је у добром функционалном стању. На АТЦ Севојно нема двојничких бројева, јер је 1996. године извршена реконструкција мреже у Севојну. У периферним зонама потребно је проширење мањег обима са заменом дотрајалих постојећих каблова са ваздушно-папирном изолацијом, кабловима типа Тк 59 DSL (Влаовац, Рујевац).

Разводна (секундарна) мрежа, у великој мери, задовољава захтеве за поузданим степеном експлоатације и квалитетом преноса. Планирана је замена каблова и дотрајалих дрвених стубова, бетонским у току децентрализације мрежа. У разводној мрежи постоје случајеви да су за најудаљеније претплатнике каблови постављени по бетонским стубовима Електродистрибуције, што ће се заменити у току децентрализације мреже.

Према подацима на овом подручју, има мали број захтева за новим телефонским прикључцима. Број евидентираних захтева је неупоредиво мањи од стварних потреба. Највећи број захтева има за ADSL и IPTV .

Ограничења - Слободни капацитети телефонске централе задовољавају потребе резиденцијалних и бизнис корисника за основном телекомуникационим услугама (универзални сервис). Проширење примарне мреже се планира кроз децентрализацију изградњом нових MSAN-ова.

Део примарне мреже је изграђен кабловима са ваздушно-папирном изолацијом и претплатничком петљом изнад норми (>1,5km) што онемогућава сервисе са протоцима већих брзина.

Планирани развој телекомуникационе мреже

Циљеви развоја - На подручју плана поред основних телекомуникационих услуга (аналогни телефонски прикључак са постојећим сервисима), планира се примена нових дигиталних система преноса на бази xDSL технологије по постојећој приступној мрежи и новопроектваној (оптички и xDSL каблови) са увођењем нових сервиса/услуга. У почетној фази, за велике бизнис кориснике, планира се дигитализација на целој дужини.

Дигитална приступна мрежа треба да омогући пренос говорних сигнала, дигиталних сигнала података, широкопојасних сервиса, triple play сервиса и да након увођења локалних централа класе 5 (NGN мрежа) обезбеди нове сервисе (VoIP и сл.). У циљу проширења приступне мреже, планирана је децентрализација мреже изградњом Мултисервисног приступног чвора (MSAN-MultiService Access Node) MSAN “Младово”, MSAN “Локва” и MSAN “Пумпа” у Јаворској улици и WLL (фиксни-бежични приступ) у мањој мери. Планираном децентрализацијом мреже и скраћењем претплатничке петље испод 2 km омогућиће се увођење нових услуга. Проширење мреже планира се сукцесивно на бази реалних и процењених захтева за новим прикључцима и условима.

Смернице развоја

Фиксна телекомуникациона мрежа:

- Постојећа централа Севојно EWSD/RDLU задовољава тренутне потребе за опслуживање корисника у планском подручју, а перспективно треба извршити замену са MSAN потребног капацитета за прихватање постојећих претплатника, инсталацију нових корисника и проширење свих мултисервисних телекомуникационих услуга.
- Планирати изградњу Мултисервисног приступног чвора (MSAN-MultiService Access Node) формирањем концентрације реда 500-2000 POTS прикључака у зони где се планира изградња велике густине насељености. MSAN изградити у циљу децентрализације постојеће телефонске мреже и скраћења претплатничке петље (800-1500 метара). Повезивање MSAN са телекомуникационом мрежом ће се вршити оптичким кабловима.
- Планирати изградњу припадајуће приступне мреже (подземна) MSAN са дужином претплатничке петље од 800-1500метара.
- У деловима плана где је мала густина насељености планира се примена CDMA технологије за WLL (фиксни-бежични) приступ.
- За ниво транспортне мреже планирати изградњу оптичких система преноса за веће бизнис кориснике и будући MSAN.
- Кроз доградњу и реконструкцију разводне телекомуникационе мреже, исту изградити подземно, до сваког објекта, појединачно кабловима ТК 59 DLS слободно положеним у земљу.

Мобилна телекомуникациона мрежа

- Постављање објеката мобилне телефоније је могуће у зонама становања, индустријским зонама, зонама терцијарних и кварталних делатности, односно свуда где се процени реална потреба за овим објектима, а у складу са Законом о телекомуникацијама, Законом о планирању и изградњи и другим подзаконским актима везаним за ову област.
- Могуће је да се у наредном периоду дефинишу неке нове локације. Њих у овом тренутку није могуће предвидети због специфичних захтева у радио планирању да би се добило оптимално покривање сигналом и веома брзог развоја технологија мобилног приступа.

2.4.6. Топлификација и гасификација

Топлификација

За потребе израде плана, издати су подаци и услови од ЈКП "Градска топлана Ужице", број 655 од 04.07.2011.године.

У подручју плана се налази котларница "Севојно" изграђена 1982.године (реконструисана 2001.године), капацитета 5,8 MW, са 633 корисника, неискоришћеним капацитетом од 1,0 MW и могућности за максималну површину нових корисника од 6500 m². У наредном периоду планира се конверзија са мазута на мазут / гас, чиме се стичу услови за употребу природног гаса, као еколошки оправданог енергента.

Гасификација

За потребе израде плана, издати су подаци и услови од А.Д. "Ужице – гас", број 392-06/2011 од 07.06.2011.године.

Правци развоја

У наредном периоду, потребно је посебну пажњу посветити развоју енергетике, кроз едукацију становништва на принципима енергетске ефикасности, у циљу рационалнијег трошења енергије, путем побољшања топлотних карактеристика постојећих објеката и изградњом нових са адекватном изолацијом, применом пасивне соларне архитектуре, смањењем расхладних стаклених површина, контролом и регулацијом инсталација, квалитетнијом израдом и обрадом спољних прозора и врата. Највећи део уштеде може да се постигне на изграђеним објектима, израдом изолације на постојећим објектима и заменом столарије. Већа пажња и значај мора да се посвети производњи енергије из обновљивих извора енергије (ветра, сунца, био масе и слично), као и да се интензивира изградња мреже гасификације.

Постојеће и планирано стање

Град Ужице се снабдева природним гасом из магистралног гасовода РГ 08-10, који напаја главну гасно-мерно-регулациону станицу (ГМРС) на Сарића Осоју. Од ГМРС-е, изграђена је градска гасоводна мрежа.

Од ГМРС-е изведена је градска гасоводна мрежа са крацима: крак 1 (један), води од ГМРС до насеља Мендино брдо, одакле се настављају краци 2 (два) и 5 (пет). Крак 2 (два) се спушта до постојеће Здравствене амбуланте у Севојну, одакле се настављају краци 3 (три) и 4 (четри).

Крак 3 (три) снабдева природним гасом индустријске потрошаче, Ваљаоницу бакра и алуминијума, које за своје потребе имају изграђене мерно-регулационе станице (МРС).

Крак 4 (четри) се простире од постојеће Здравствене амбуланте у Севојну, до МРС "Топлота" Севојно. Овај крак снабдева гасом котларницу "Севојно", као и дистрибутивну гасну мрежу (ДГМ) за широку потрошњу.

У планском подручју, изграђена је и пројектована ДГМ-а за широку потрошњу, предвиђена за дистрибуцију гаса до индивидуалних потрошача радног притиска до 4 бара. Прикључење индивидуалних потрошача је омогућено преко дворишних гасовода и кућних мерно-регулационих сетова, смештених на фасади објекта.

2.5. Уређење зелених површина

Парк-шуме се уређују у функцији рекреативног коришћења, при чему се задржава изворна

структура шуме. Реконструкција шуме у парк-шуму подразумева решавање саобраћајних услова, реконструкцију вегетације, увођење рекреативних садржаја и пратећих објеката за опслуживање рекреативаца. Услове за уређивање и опремање прилагодити очувању, унапређењу и афирмацији њихове еколошке вредности.

Извођењу радова се може приступити по изради и прихватању главног пројекта парка-шуме, урађеног у складу са планском документацијом са детаљном разрадом и на основу потребних валоризација. Приликом израде документације, прибавити одобрење и услове чисте сече и просецања шума – дознака од стране стручне службе надлежног предузећа.

На територији парк-шуме потребно је обезбедити две основне функционалне зоне:

- излетнички део (зона пасивног одмора) - заузима главни део територије парк-шуме, удаљен минимално 250m од саобраћајнице, капацитета 1-3 посет./ha, са максималним учешћем застртих површина од 2,5%; у овим зонама довољно је планирати само основну опрему (шетне и планинарске стазе, рекреационе ливаде);
- зона са уређеним просторима за физичку рекреацију (зона активног одмора) - шетне, бицикличке, трим стазе, ски стазе, мини голф, спортска и дечја игралишта, као и пратеће садржаје (објектима за опслуживање посетилаца-ресторани и сл.). Капацитет зоне је 5-9 посет./ha, са максималним учешћем застртих површина од 5%, од површине зоне.
- мали део шуме (још боље непошумљени обод) може бити парковски уређен или бити интензивније рекреативно коришћен (100пос./ha, максимално учешће застртих површина до 60%).

Шума – парк, као категорија зелених површина, у потпуности задржава структуру шуме. Предвиђа се превођење деградираних шума и шикара у више узгојне облике. Крчење шума је дозвољено ради промене врста дрвећа или узгојних облика.

Како је предвиђено да се рекреација у шумском простору одвија у оквиру обиласка културно-историјских споменика, обиласка предела посебних природних лепота, видиковаца, шетњи у шумском комплексу, посматрања флоре и фауне и сл. неопходно је извршити основно уређивање за потребе рекреације:

- обележавање праваца кретања (уређивање и одржавање основних пешачких праваца, уколико је могуће планинарских стаза) кроз поједине шумске комплексе оријентишући се на постојеће шумске путеве и стазе;
- уређивање видиковаца на посебно атрактивним местима и то на начин који одговара природном амбијенту шуме;
- обележавање опасних делова шуме, где није безбедно кретање.

Заштитно зеленило је планирано у зонама раздвајања функција, као и у зонама крупне инфраструктуре. Слободне, заштићене неизграђене површине, у оквиру и изван граница грађевинског подручја, представљају површине резервисане са будући развој и део су система отворених површина, на којима није дозвољена изградња у планском периоду.

Код реконструкције и подизања новог **линеарног зеленила**, придржавати се следећих услова:

- постојеће дрвореде у улицама обнављати врстом дрвећа која доминира, уз редовно одржавање (санитарна сеча, нега стабала са корекцијом крошње);
- код нових дрвореда, избор врста прилагодити висини и намени објеката у улици, са најмањим растојањем између садница од 5m а садњу усагласити са синхрон планом инсталација у улици.

2.6. Урбанистичке опште и посебне мере заштите

2.6.1. Заштита животне средине

Опште мере заштите животне средине:

- обавезно је одлучивање о потреби процене утицаја за пројекте потенцијалне изворе свих облика и врста загађивања, угрожавања и деградације простора и животне средине, у складу са важећом регулативом;
- дозвољено је планирање и реализација пројеката (делатности, технологија) чија реализација и редовни рад неће утицати на квалитет животне средине и здравље становништва, за које се поступком процене утицаја могу планирати и реализовати мере превенције, спречавања и отклањања потенцијално негативних утицаја и ефеката у простору и животној средини, мере заштите и мониторинга животне средине у свим фазама реализације, редовног рада и за случај акцидента;
- при планирању и реализацији пројеката (објеката), обавезно је претходно инфраструктурно и комунално опремање и уређење локације;
- обавезан је третман свих отпадних вода: технолошких, комуналних и зауљених атмосферских до захтеваног нивоа пре упуштања у реципијент;
- обавезно је управљање комуналним отпадом;
- обавезна је заштита форланда реке Ђетиње од свих облика угрожавања, загађивања и деградације;
- обавезне су мере техничке и биолошке заштите од буке према зонама становања

Заштита ваздуха

Заштита и очување квалитета ваздуха на подручју плана, обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањио њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље становништва.

Опште мере за спречавање и смањење загађивања ваздуха су:

- умањити негативне утицаје на квалитет ваздуха који настају услед активности у планском подручју;
- спроводити неопходне техничке мере заштите на свим постојећим и планираним објектима у циљу смањења емисије загађујућих материја у ваздух;
- саобраћајнице пројектовати тако да се постигне боља саобраћајна проточност и у складу са меродавним саобраћајним оптерећењем;
- дефинисати и утврдити трасе транспорта опасних и штетних материја;
- формирати зону дрворедног зеленила (једностраног/обостраног, једноредног /дворедног/ вишередног, једносратног/вишесратног), дуж саобраћајница, у складу са просторним могућностима и уз проверу синхрон плана инсталација;
- извршити пејзажно и партерно уређење свих паркинг површина;
- вршити мониторинг квалитета ваздуха, према утврђеном Програму, на мерним местима за праћење квалитета ваздуха;
- обавезан поступак процене утицаја при реализацији пројеката, постројења, објеката, технологија и радова који могу утицати на квалитет и капацитет животне средине;
- у индустрији применити еколошки повољније технологије и системе за пречишћавање ваздуха, у циљу задовољења граничних вредности емисије;
- у домаћинствима смањити потрошњу угља, а по довођењу гасовода, прећи на коришћење гаса.

Заштита вода

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активности којима се њихов квалитет штити и унапређује, а преко мера забране, превенције, обавезујућих мера заштите, контроле и мониторинга.

Опште мере заштите површинских и подземних вода су:

- спречити негативне утицаје на квалитет воде у реци Ђетињи и притокама;
- обавезно комунално и инфраструктурно опремање подручја;
- формирати систем каналисања отпадних вода и њихово пречишћавање пре испуштања у реципијент;
- обавезан је претходни третман потенцијално зауљених атмосферских вода са манипулативних и осталих површина преко сепаратора-таложника уља и масти до законом захтеваног нивоа пре упуштања у реципијент;
- обезбедити да квалитет отпадних вода које се испуштају у водотоке на планском подручју не наруше прописани квалитет воде у реци Ђетињи;
- организовати мониторинг отпадних вода;
- коришћење подземних вода, као природног ресурса, може се остварити према: условима заштите природе по којима се врше геолошка истраживања, одобрењу за детаљна хидрогеолошка истраживања, елаборату о утврђеним резервама и квалитету подземних вода и овери билансних резерви подземних вода.

Заштита земљишта

Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите, приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно је управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;
- није дозвољено депоновање и одлагање отпада и отпадног материјала ван утврђених правила и прописаних услова;
- обавезно је управљање отпадним водама.

Заштита од буке

Заштита од буке обухвата спровођење техничких и биолошких мера заштите како би се умањили негативни утицаји које повишен ниво буке може имати по биљни и животињски свет и становништво у окружењу.

Мере заштите од буке и вибрација су:

- обавезна је реализација појаса заштитног зеленила у оним деловима планског подручја у који могу представљати потенцијалне изворе буке; заштитни појас се реализује у оквиру комплекса;
- за објекте чија је изградња дозвољена, а налазе се у зони утицаја саобраћајнице и железничке пруге, обавезно је спровести мере акустичке заштите (противзвучна заштита, грађевинска столарија највишег квалитета и слично).
- избор зеленила мора бити прилагођен зонским и локацијским условима, у складу са пејзажним и еколошко-биолошким захтевима;
- обавезно је озелењавање паркинг простора;

- успостављање посебног саобраћајног режима у зонама са могућим или очекивано повећаним интензитетима буке;
- обавезна је Процена утицаја на животну средину за пројекте-објекте и делатности, потенцијалне изворе буке и вибрација.

Критеријуми за акустичко зонирање простора

Табела број 3.

Зона	Опис акустичке зоне	Допуштени нивои буке Leq(dBA)	
		Дан	Ноћ
I	Подручје за одмор и рекреацију, болнице, велики паркови	50	40
II	Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
III	Чисто стамбена подручја	55	45
IV	Пословно-стамбена подручја, дечја игралишта	60	50
V	Градски центар, зоне дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
VI	Индустријска зона	70	70

Управљање отпадом

Концепт управљања отпадом на подручју плана мора бити заснован на укључивању у систем управљања отпадом на територији града Ужица као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се минимализовали потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Опште мере управљања отпадом су:

- вршити сакупљање, разврставање и безбедно одлагање отпада који настаје на локацији;
- уклањање отпада вршити према врсти и категорији отпада, према извршеној категоризацији и карактеризацији, сагласно важећој законској регулативи;
- за постројења за која се издаје интегрисана дозвола припрема се и доноси План управљања отпадом;
- за постројења чија је делатност управљање отпадом и за која се издаје интегрисана дозвола или дозвола за управљање отпадом, доноси се Радни план постројења за управљање отпадом;
- произвођач или увозник чији производ после употребе постаје опасан отпад у обавези је да тај отпад преузме после употребе, без накнаде трошкова и са њима поступи у складу са законом.

За обављање делатности управљања отпадом прибављају се дозволе и то: дозвола за сакупљање отпада, за транспорт отпада, за складиштење и третман отпада и за одлагање отпада. За обављање више делатности једног оператера може се издати једна интегрална дозвола. Дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада издају се на период од 10 година.

Обавезујуће смернице из ГУП-а града Ужица

За поједине намене земљишта, односно зоне, прописују се посебни режими коришћења:

- у зонама претежно стамбене намене није довољена изградња привредних објеката који подлежу обавези израде "Процене утицаја на животну средину";
- приликом формирања нових привредних објекта и зона утврђују се услови заштите

животне средине и правила изградње за одређене еколошке категорије предузећа, која се заснивају на минималним заштитним растојањима између потенцијалних извора опасности у кругу објекта и стамбених насеља, на основу процена утицаја на животну средину, процене опасности од хемијских удеса и стратешке процене утицаја;

- за зоне саобраћајне намене утврђују се режими коришћења земљишта и правила изградње објеката уз саобраћајнице, узимајући у обзир могуће утицаје саобраћајница на здравље људи и животну средину. Према Закону о јавним путевима, дефинишу се две врсте посебних појасева уз пут: појас заштите ширине од 10 до 40 метара и појас контролисане изградње, у коме се ограничава врста и обим изградње објеката;
- за објекте чија је изградња дозвољена, а налазе се у зони утицаја саобраћајнице, обавезно је спровести мере заштите на објекту (против звучна заштита, грађевинска столарија највишег квалитета, итд.);
- утврђује се заштитно одстојање између магистралних железничких пруга и становања од 25 m, уз обавезно спровођење мера акустичке заштите на угроженим објектима;
- за магистрални гасовод утврђују се две зоне ризика: Зона I - појас високог ризика и Зона II - појас умереног ризика.

2.6.2. Заштита природних и културних добара

Природна добра

За потребе израде плана, издато је решење о условима заштите природе (Завод за заштиту природе Србије, број 020-1620/2 од 07.07.2011.године). У планском подручју нема заштићених природних добара. Обавеза је инвеститора извођења радова, да уколико у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко – палеонтолошког или минералолошко – петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својство споменика природе, о томе обавести Завод за заштиту природе Србије и да предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

Културна добра

За потребе израде плана, урађен је Елаборат заштите културног наслеђа (Завод за заштиту споменика културе, Краљево, број 772/1 од 29.07.2011.године).

Непокретна културна добра у планском подручју су:

- црква брвнара (на основу решења о проглашењу за споменик културе Републичког завода за заштиту споменика културе, број 01-1118/4/66), која је изгорела 1999.године и потпуно уништена; цркву брвнару треба обновити на постојећој локацији;
- пољопривредна школа (на основу решења Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НР Србије, број 522/49 од 29.04.1949.године), изграђена 1932.године, у духу стилског еkleктизма, у којој је била смештена пољопривредна школа, затим болница у току II светског рата, затим хотел, а данас припада предузећу „Млекара“.

Добра која уживају претходну заштиту у планском подручју су:

- локалитет Трешњица;
- локалитет Римско гробље;
- домаћинство Гојка Чолића, засеок Црквари;
- домаћинство Младена Ћитића, засеок Црквари;

- домаћинство Александра Бугариновића, засеок Бугариновићи;
- стара школа, Хероја Дејовића;
- црква Св. Архангела Гаврила;
- спомен-плоче на цркви;
- спомен-биста Алексе М. Дејовића;
- споменик погинулима од 1941. - 1945.

Мере заштите за објекте градитељског наслеђа су:

- власници / корисници непокретног културног добра, дужни су, да пре предузимања било какве интервенције на објекту, поднесу захтев и прибаве решење о предузимању мера техничке заштите, које издаје надлежни завод;
- објекте градитељског наслеђа сачувати у постојећим хоризонталним и вертикалним габаритима;
- објекте треба ревитализовати, јер је то једини начин да се у постојећим условима физички заштите;
- техничка заштита, као основни услов очувања не може обезбедити њихову трајну заштиту, уколико није решено и питање њиховог редовног одржавања, а то је могуће решити повезивањем са одређеном функцијом;
- пројекти адаптације треба да помире уважавање интегритета и особености изворног решења са прихватљивим стандардима савременог живота;
- за пројекте рестаурације и адаптације, потребно је архитектонски снимити и истражити објекте, а након тога прибавити детаљне услове надлежне службе заштите.

Мере заштите за археолошке локалитете су:

- забрањује се неовлашћено копање, одношење камена и земље са налазишта;
- извођење грађевинских радова и промене облика терена дозвољавају се само након обезбеђених археолошких истраживања, уз адекватну презентацију налаза;
- забрањује се просипање и одлагање отпадних и штетних материјала, складиштење материјала и стварање депонија;
- забрањује се неовлашћено прикупљање археолошког материјала;
- на парцелама које се граниче са евидентираним археолошким локалитетом, обезбедити стручни надзор (стручно лице археолог), приликом извођења земљаних радова;
- уколико се приликом извођења земљаних радова, наиђе на до сада непознато археолошко налазиште, извођач / инвеститор је дужан да обустави радове и обавести надлежну службу заштите;
- трошкове ископавања, конзервације откривеног материјала сноси инвеститор.

Мере заштите споменика и спомен обележја:

- трајно чување и одржавање културних добара споменичког и меморијалног карактера;
- споменици, спомен бисте и спомен обележја мора да се адекватно одржавају обновом оштећених натписа, чишћењем споменичких подлога и површина, као и одржавањем зелених површина око споменика;
- обнову оштећених и избледелих натписа на спомен плочама на објектима, могу изводити стручна лица квалитетним материјалима и квалификованом радном снагом.

2.6.3. Мере заштите од елементарних непогода

Заштита од земљотреса - Подручје Ужица припада зони 6-7°MCS скале. Жаришта која одређују ниво сеизмичке угрожености подручја на простору су Бајина Башта и Ужице.

Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката (Правилник о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима, „Службени лист СФРЈ“, број 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90) и кроз трасирање главних коридора комуналне инфраструктуре дуж саобраћајница и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима.

Заштита од пожара - Заштита од пожара се обезбеђује изградњом планираног система водоснабдевања и хидрантске, противпожарне мреже, као и профилима саобраћајница, који омогућавају несметано кретање противпожарних возила.

Применом ових мера остварени су основни, урбанистички услови за основну заштиту од пожара.

У циљу испуњења грађевинско – техничких, технолошких и других услова, планирани објекти треба да се реализују према Закону о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/2009) и осталим законским прописима из предметне области.

Заштита од поплава – У циљу заштите од поплава, потребно је наставити радове на регулацији реке Ђетиње и њених притока.. За реконструкцију протицајног профила и уређења водотока, дати решења којима ће се сагледати техничко-технолошка целина ширег потеза и за коначну фазу.

2.6.4. Мере заштите од ратних разарања

Град Ужице, на основу Уредбе о организовању и функционисању цивилне заштите („Службени гласник РС“, број 21/92), сврстан је, у односу на степен угрожености становништва и материјалних добара, у први степен угрожености.

Заштита становништва се планира у двонаменским склоништима основне заштите (обим заштите 100kPa-200kPa) и то у најугроженијим реонима (ужи центар града, важни индустријски објекти било да су лоцирани у граду или изван града, саобраћајне раскрснице и друго). У мање угроженим реонима (шири део центра града, шира околина индустријске зоне и других централних објеката), заштита становништва се планира у склоништима допунске заштите (обим заштите 50kPa), а у свим осталим реонима, заштита становништва се планира у заклонима.

У складу са Одлуком о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова значајних за одбрану земље („Службени лист СРЈ“, број 39/95), за израду овог плана прибављено је обавештење од Министарства одбране, Управе за инфраструктуру, Инт.број 2130-4 од 13.07.2011. године.

У обухвату плана, налази се војни комплекс „Севојно“ који је закључком Владе Републике Србије обухваћен списком непокретности које нису неопходне за функционисање Војске Србије, а који се ставља у функцију прибављања неопходних средстава за спровођење реформе система одбране и побољшања материјалног положаја Војске Србије – Мастер планом. За овај комплекс може се дефинисати друга намена, а реализацији планских решења се може приступити тек након претходне сагласности и мишљења Министарства одбране и регулисања својинских односа.

2.6.5. Мере енергетске ефикасности изградње и стандарди приступачности

Унапређење енергетске ефикасности обухвата смањење потрошње енергије, уштеду

енергије и обезбеђење одрживе изградње, применом техничких мера и стандарда у процесима планирања, пројектовања, изградње и употребе објекта.

Неопходно је спроводити мере на: подстицању примене енергетски ефикаснијих решења и технологија при грађењу објеката, коришћењу обновљивих извора енергије и градити централизовани систем грејања и хлађења.

Енергетска ефикасност изградње објеката обухвата: 1) реализацију соларних система и максимално коришћење сунчеве енергије за загревање објеката; 2) топлотну изолацију зидова, кровова, подних површина, замену/санацију прозора и врата; 3) увођење савремених система грејања и припреме санитарне топле воде.

При планирању и пројектовању јавних саобраћајних површина, пешачких стаза, пешачких прелаза, места за паркирање и друге површине у оквиру улица, скверова и игралишта по којима се крећу лица са посебним потребама, прилаз до објекта, мора да се обезбеде услови за несметано кретање лица са посебним потребама у простору, у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Службени гласник РС", број 18/97.)

2.7. Инжењерско – геолошки услови

За подручја потенцијалних клизишта, обавезна је претходна израда детаљних инжењерско-геолошких елабората и санација терена, пре издавања локацијске дозволе.

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Правила грађења дата су по зонама и представљају основ за директну примену плана, осим за подручја где је прописана даља планска разрада. За подручја која су одређена за даљу планску разраду, правила су усмеравајућег карактера и могу се кориговати до 20% у односу на прописане величине.

За тумачење појмова употребљених у овом плану, у свему се примењује поглавље 3. - Правила грађења, 3.1. - Појмовник, из ГУП-а града Ужица, а саставни део плана је и поглавље 3.2. - Општа правила.

3.1. Правила грађења на грађевинском земљишту јавних намена

3.1.1. Правила за образовање грађевинских парцела јавних намена

У складу са прописима о експропријацији земљишта, у планском подручју, потребно је формирати парцеле намењене за јавне намене, приказане на графичком прилогу број 3. - "Планирана функционална организација простора у обухвату плана, са претежном планираном наменом у грађевинском подручју" и графичком прилогу број 6. - „Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене, нивелациони план и урбанистичка регулација са грађевинским линијама “ и дате у Прилогу бр.2 овог плана.

Планом је одређена и дефинисана регулациона линија, као линија која раздваја површину јавне намене од површина осталих намена и као линија која раздваја површине јавних намена међусобно. Аналитичко-геодетски подаци су оријентациони, јер је, за потребе израде плана, коришћена скенирана и геореференцирана катастарска подлога (1:2.500). Код спровођења плана, дозвољена су одступања од датих аналитичко-геодетских података, а ради усклађивања са оригиналним подацима премера за катастарско стање.

Код спровођења плана, као прва фаза реализације планираног регулационог појаса, дозвољено је реализовати и издвојити само земљиште потребно за смештај коловоза.

3.1.2. Правила грађења за јавне објекте и службе

За реконструкцију постојећих објеката дозвољено је издавање локацијске дозволе на основу овог плана а за изградњу нових објеката обавезна је израда урбанистичког пројекта за потребе урбанистичко-архитектонског обликовања површина јавне намене и урбанистичко-архитектонске разраде локације.

За потребан капацитет објеката јавних служби потребно је поштовати следеће критеријуме и нормативе:

Предшколска установа (дечји вртић)

Капацитет	Макс. 270 деце
БРГП	6-8 м ² /детету
Комплекс	25-30 м ² /детету
Спратност	2 надземне етаже
Паркинг место	1ПМ /100 м ² БРГП

Дозвољава се претварање стамбених, или нестамбених простора у просторе за дневни боровак деце, у приземљима и са приземљима повезаним просторима, који чине јединствену целину, под условом да: постоји или је могуће формирати посебан улаз, постоји могућност за задржавање возила без ометања саобраћаја чији је број у складу са бројем деце, постоји начин за решавање утицаја додатне буке на суседне намене. Препоручују се могућност формирања јединица за дневни боровак деце са мањим бројем деце, у индивидуалним објектима на парцели са мањим бројем станова и могућношћу боравка деце на отвореном. У новим, односно адаптираним просторима намењеним дечјим установама, препоручују се мањи капацитети, максимално до 25 деце по објекту.

Основне школе

Капацитет	25-30 одељења, макс. 850 ученика
БРГП	6-7 м ² /ученику
Комплекс	15-20 м ² / ученику
Спратност	3 надземне етаже
Паркинг место	За 10% запослених

Примарна здравствена заштита:

БРГП	0.05-0.2 м ² /ст
Спратност	3 (макс. 4) надземне етаже
Паркинг место	За 20-25% запослених

Општа правила грађења за објекте јавне намене

- спратност и тип објекта зависи од његове појединачне намене, а мора бити прилагођен условима локације и функције;
- комплекс мора бити уређен тако да буде у складу са функцијом објекта и окружењем;
- индекси заузетости и индекси изграђености произилазе из прописаних норматива за површине објеката и површине комплекса сваке намене;
- поједине функције из ових делатности, смештене у објектима градитељског наслеђа или амбијенталних целина, морају задовољити услове надлежних институција;

- у оквиру зона становања, могу се градити (у приватном власништву) објекти: образовања, дечје и социјалне заштите, здравства, културе, информисања, верски објекти, под условом да задовољавају прописе и критеријуме за одговарајућу врсту делатности и услове непосредног окружења.

3.1.3. Правила грађења за саобраћајну инфраструктуру

Путна и улична мрежа

Категоризација планиране уличне мреже је основ за израду режима саобраћаја у граду и дефинисање урбанистичких правила за изградњу саобраћајница и објеката у њиховој непосредној близини, што подразумева утврђивање **правила уређења** којима се за саобраћајнице дефинише појас регулације (растојање између регулационих линија у уличном коридору).

Табела број 4.

Основна улична мрежа	Минимална ширина регулационог појаса (m `)
Градска магистрала	20
Саобраћајница I реда	12
Саобраћајница II реда	10
Сабирна улица	8
Споредна улична мрежа	Минимална ширина регулационог појаса (m `)
Улице споредне уличне мреже	3,50

Ширине коловоза новопланираних и постојећих саобраћајница су различите (3,50m, 5,5m, 6,0m, 6,5m, 7,0m и 10,5m). На овим саобраћајницама је битно остварити проходност меродавног возила – за градску магистралу и градске саобраћајнице, то је тешко теретно возило са приколицом, док је за сабирне и приступне саобраћајнице - комунално возило.

Овим планом се предвиђа заштитни појас и појас контролисане изградње, на тај начин што се објекти високоградње, по правилу, не могу градити 20m од ивице пута државног пута I реда (градске магистрале) и 10 m од ивице пута државног пута II реда. Изузетно, у оквиру грађевинског подручја, усклађује се са претежном грађевинском линијом формираном на одређеном потезу.

Ширина коловоза планираних саобраћајница износи од 3,50m до 10,50m са једностраним попречним нагибом од 2.5%, односно двостраним попречним нагибом на саобраћајница где има више од две коловозне траке.

Јавни колски приступи могу да се планирају ради обезбеђивања приступа унутрашњости блока, континуитета саобраћаја, а и из противпожарних разлога.

Све саобраћајне површине саобраћајница решавати са флексибилном коловозном конструкцијом од асфалт бетона. Димензионисање коловозних конструкција извршити на основу ранга саобраћајнице.

Максимални подужни нагиби у зависности од ранга саобраћајнице износе за:

- градска магистрала..... 7,00%
- градска саобраћајница..... 8,00%
- сабирна саобраћајница..... 11,00%
- приступна саобраћајница..... 12,0%, а макс. 15%

Коловозне конструкције димензионисати на основу одговарајућег саобраћајног оптерећења, климатских и геотехничких услова.

Саобраћајне површине одводњавати слободним падом или преко сливника повезаних у систем кишне канализације.

Ефикасно одвијање пешачког саобраћаја планира се изградњом издвојених пешачких површина у виду тротоара уз саобраћајнице. Дуж постојећих и новопланираних саобраћајница предвиђена је изградња тротоара ширине 1,50m, 2,00m и 3,00m, са нагибом од 2% ка коловозу. Тротоари у оквиру плана, по правилу, би требало да буду обострани минималне ширине од по 1,50m и денivelисани у односу на коловоз за 12cm. Завршна обрада тротоара пожељно је да буде од бехатон плоча.

Површине стаза за пешаке дуж саобраћајница су од асфалт-бетона или бетонских плоча.

Саобраћајне површине су оивичене бетонским ивичњацима типа 18/24 cm.

Планом је предвиђена изградња/реконструкција једанаест аутобуских стајалишта дуж градских саобраћајница, и то: 1) обострано на градској магистралу; 2) шест у улици Хероја Дејовића и 3) два у улици Миливоја Марића и 4) једно код основне школе.

Стајалишта су планирана као издвојени простори у односу на коловоз у дужини од 18m и са радијусима за кретање аутобуса у складу са прописима.

Дуж државног пута I реда (градске магистрале) задржана су два аутобуска стајалишта, а овим планом је превиђена њихова реконструкција у складу са прописима. На градској магистралу, аутобуска стајалишта су смакнута, у дужини од 60m. Разделно острво дели коловоз од стајалишта у ширини од 5,0m, дужине ових стајалишта су 50m, а ширина коловоза 6,0m. Дужине укључних трака са градске магистрале су 50m, а дужине искључних трака износе 40m.

Попречни пад аутобуског стајалишта мора износити минимум 2% и бити оријентисан ка коловозу ради несметаног одводњавања.

У зависности од потреба, дозвољено је градити додатна аутобуска стајалишта у оквиру коловоза, на градским улицама, осим улица чије се трасе поклапају са трасама државних путева I и II реда, под следећим условима:

- наспрамна аутобуска стајалишта пројектују се и граде, тако да се гледајући у смеру вожње прво налази на стајалиште са леве стране пута, а подужно растојање два наспрамна аутобуска стајалишта (од краја десног до почетка левог) мора износити минимално 30 m;
- изузетно, аутобуска стајалишта могу да се пројектују, граде и реконструишу, тако да прво аутобуско стајалиште поставља у смеру вожње са десне стране пута, а међусобни размак крајњих тачака аутобуских стајалишта (од краја десног до почетка левог) не сме бити мањи од 50 m;
- дужина прегледности на деоници предметне улице на којој се пројектује и гради аутобуско стајалиште мора бити најмање 1,5 дужине зауставног пута возила у најнеповољнијим временским условима (снег на путу) за рачунску брзину од 60 km/h;
- ширина коловоза аутобуских стајалишта мора износити 3,0 m;
- почетак, односно крај аутобуских стајалишта мора бити удаљен минимално 8,0 m од почетка односно краја лепезе прикључног пута у зони раскрснице, односно почетка или краја додатних саобраћајних трака на предметном путу, за искључење или укључење на исти.

У поступку израде пројектне документације, обавезна је израда синхрон плана инсталација, сарадња са надлежним институцијама на прикупљању података и услова, као и сарадња у вези прибављања водопривредних услова и сагласности, ако је пројектном документацијом предвиђена изградња моста преко водотока.

Обавезна је примена одредби Правилника о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старијих и хендикепираних лица („Службени гласник РС“ број 18/97) и то посебно: 1) тротоари и пешачки прелази мора да имају нагиб до 5% (1:20), а изузетно 8,3% (1:2), 2) попречни нагиб тротоара на правац кретања износи максимално 2%, 3) за савладавање висинске разлике између тротоара и коловоза, максимални нагиб закошеног дела износи 20% (1:5).

Бицикличко – пешачка стаза

Бицикличке стазе се означавају на постојећој подлози, за коју је неопходно претходно извршити одговарајуће сабијање. Стазе се изводе минималне ширине 3,50 m за двосмерно кретање. За оивичење бицикличких стаза, користити природне материјале, који по изгледу, димензији и начину постављања не одступају значајно од окружења. За бицикличке стазе је потребно обезбедити вођење корисника одговарајућом путоказном сигнализацијом.

Положај стазе ускладити са постојећим и планираним високим зеленилом и конфигурацијом терена на микролокацији. Све постојеће природне потенцијале на траси стазе, максимално потенцирати. На местима, где је потребно премостити препреке од воде и блата, поставити конструкције од дрвета.

У коридору стазе, земљиште опремати и уређивати у планираној функцији: одмориштина, клупама, корпама за отпадке, елементима за рекреацију и слично. Ова опрема мора бити груписана и лоцирана у оквиру високог зеленила.

Железничко земљиште

У пружном појасу (земљиште испод колосека, лево и десно поред крајњих колосека, на одстојању од најмање 8 m, рачунајући од осе крајњег колосека, као и ваздушни простор изнад пруге у висини од 14 m код далековода напона преко 220 kV, рачунајући од горње ивице шине), дозвољена је изградња објеката и постројења у власништву железнице, изузетно уз сагласност ЈП "Железнице Србије", за изградњу објеката и постројења других предузећа, за утовар и истовар ствари и робе на железници.

У заштитном пружном појасу, ширине 200 m, не могу се градити зграде, постављати уређаји и постројења и градити други објекти на удаљености мањој од 25 m, рачунајући од осе крајњих колосека, осим објеката у функцији железничког саобраћаја.

У заштитном пружном појасу, могу се градити зграде, постављати уређаји и постројења и градити пословни, стамбени, помоћни и други објекти, на удаљености већој од 25 m, рачунајући од осе крајњег колосека. Објекти, као што су рудници, циглане, кречане, каменоломи, индустријске зграде, постројења и слични објекти, не могу се градити у заштитном пружном појасу ближе од 50 m, рачунајући од осе крајњих колосека.

На растојању мањем од 25 m, могуће је планирање уређења простора, изградњом саобраћајница, паркинг простора, али на растојању већем од 8 m, као и зелених површина, при чему треба водити рачуна да високо растине мора бити на растојању већем од 10 m, у односу на осу колосека железничке пруге.

Укрштаји железничке пруге са јавним путевима, по правилу, се изводи њиховим свођењем на најнеопходнији број, усмеравањем два или више путева на заједничко место укрштаја, при чему се мора водити рачуна да размак између два укрштаја пруге и јавног пута, не може да буде мањи од 2 km. За сваки планирати укрштај, појединачно, прибавља се сагласност ЈП “Железнице Србије”.

Комплекс железничке станице чине колосеци, перони, сигнално-сигурносни уређаји, телекомуникациони уређаји и постројења, зграде, магацини, рампе, радионице, депои, као и станични трг са приступном друмском саобраћајницом, пратећи услужни објекти, паркинг простор за кориснике железничких услуга и зелене површине.

Цевоводи, гасоводи и водоводи, електричне, телекомуникационе и друге сличне инсталације, могу се укрштати са железничком пругом, тако да се поставе кроз труп пруге испод колосека на дубини минимално 1,80 m, мерено од горње ивице прага до горње ивице заштитне цеви, односно изводити паралелно са железничком пругом ван железничког подручја, под условом да се њиховим постављањем, извођењем или коришћењем не угрожава безбедност железничког саобраћаја, нити омета његово одвијање и развој.

При изради техничке (пројектне) документације за изградњу објеката у заштитном пружном појасу (ширине 200 m, рачунајући од осе крајњих колосека), као и за сваки продор инфраструктуре, обавезно се прибављају услови за пројектовање и сагласност на пројектну документацију, у складу са Законом о железници (“Службени гласник РС”, број 18/05) и Законом о безбедности у железничком саобраћају (“Службени гласник РС”, број 60/98).

3.1.4. Правила грађења за комуналну инфраструктуру

Објекте и мреже комуналне инфраструктуре (водовод, одвођење отпадних и атмосферских вода, електроенергетика, ТТ инсталације, топлификација, гасификација) изводити у складу са техничким условима и нормативима који су прописани за сваку врсту инфраструктуре и у складу са прописима о паралелном вођењу и укрштању водова инфраструктуре.

Све планиране инфраструктурне водове, по правилу, смештати у оквиру коридора постојећих и планираних саобраћајница. За инфраструктурне водове, изван коридора јавних саобраћајница, утврђују се заштитни појасеви (према врсти инфраструктуре), у којима није дозвољена изградња објеката или вршење других радова који могу угрозити инфраструктурни вод. За грађевинске парцеле, у оквиру којих се налази заштитни појас инфраструктурног вода, приликом издавања локацијске дозволе, примењиваће се посебна правила грађења, у складу са условима надлежних институција.

Опрема потребна за функционисање комуналне инфраструктуре, телекомуникационих и радиодифузних система може се инсталирати и у постојеће или новоизграђене објекте друге намене уз прибављање сагласности власника / корисника пословних или стамбених објеката.

Надземни водови постављају се на стубове.

За подземне и надземне објекте и мреже инфраструктуре, као и стубове који се граде у зони намењеној изградњи објеката јавног интереса, односно у појасу регулације, потребно је прибавити претходну сагласност власника-корисника парцела, као и друге услове које одреди надлежни орган.

Приликом пројектовања инсталација, поред и испод државних путева I и II реда, применити ширине заштитног појаса које су утврђене чланом 28. и 29. Закона о јавним путевима.

Правила грађења за паралелно вођење поред државног пута

Све инсталације морају бити максимално удаљене од ивице реконструисаног а минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила државног пута – ножице насипа трупа пута (или спољне ивице путног канала за одводњавање) и минимално 1,35 m испод најниже горње коте коловоза. Уколико су обезбеђени сви потребни услови и уколико нема угрожавања државног пута, изузетно, инсталације се могу поставити и на ближем удаљењу, у оквиру грађевинског подручја насеља уз прибављање сагласности надлежне институције – ЈП “Путеви Србије”.

Правила за укрштање инсталација са државним путем

Минимална дубина инсталација и заштитних цеви од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35-1,50m, у зависности од конфигурације терена.

Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,20m.

Укрштаје планираних инсталација удаљити од укрштаја постојећих инсталација на минимално 10,0m.

Заштитна цев, у случају подбушавања пута, мора бити минимално 3,0 m дужа од крајње тачке попречног профила комплетно изграђеног државног пута.

За планиране инсталације, пројектна документација мора садржати ситуационо и на попречним профилима приказане положаје инсталација у односу на државни пут, на местима пре почетка и краја паралелног вођења, и на месту подбушавања, на месту лома инсталација, на месту уласка и изласка из катастарских парцела које припадају путу и то са унетим битним стационажама, апсолутним висинским kotaма, пречницима и дужинама инсталација.

3.1.4.1. Правила грађења за водопривредну инфраструктуру

Водоснабдевање, одвођење отпадних и кишних вода

- Спојеве прикључака објеката врши искључиво орган Јавног водовода, а осталу инсталацију у објекту може изводити само овлашћено лице или овлашћено предузеће.
- Одобрење за прикључак издаје се на основу захтева и поднетих планова и прорачуна, које могу радити и потписати само овлашћених пројектанти.
- Дозвола за употребу водовода издаје се на основу писмене представке после извршене пробе исправности инсталације.
- Ималац инсталације је дужан да исту одржава у исправном стању.
- Органи водовода имају право да контролишу исправност инсталација уз законску одговорност имаоца.
- На главном споју не смеју се чинити никакве измене без накнадног одобрења, нити се смеју убацивати нови прикључци испред водомера.
- Пропусним вентилом испред водомера сме руковати само орган водовода и може га у предвиђеним случајевима затварати и пломбирати.
- Повреда пломбе се сматра кривичним делом – провалом.
- Инсталација водовода се мора спроводити стручно према прописима.
- Цеви не смеју бити узидане у зидну масу, већ увек са слободним пролазом.

- На пролазима цеви кроз зидове и таванице не смеју доћи никакви наставци цеви.
- У зидне шлицеве кроз које пролазе водоводне цеви, не смеју се поставити цеви неке друге инсталације, (нпр. електричне, гасне и др.).
- Кад се у истом шлицу спроводи и хладна и топла вода, онда цеви за топлу воду треба обележити термичком изолацијом, да се хладна вода не би загревала.
- Избегавати близину електричних проводника који немају уземљење.
- Уличне водове и прикључне делове водовода до уличне цеви, заштитити од дејства евентуалних лутајућих струја одговарајућим заштитним средствима.
- Водоводне цеви не смеју се постављати нити у хладном, нити у загрејаном стању.
- Све водове до којих може допрети дејство мрза заштитити термичком изолацијом.
- Притисак у кућној мрежи не би требало да буде већи од 5 бара у интересу трајности инсталације. Код већих притисака извршити смањење притисака помоћу редуцир-вентила.
- Рачунска брзина кретања воде у цевима узима се око 1-1,5m/s, а највише 2,0m/s, да би се ублажили шумови, водени удари и отпори у цевима.
- Слободан надпритисак треба да буде најмање 5m воденог стуба изнад највишег течећег места.
- Прикључак од уличне цеви до водомерног склоништа пројектовати искључиво у правој линији, управно на уличну цев.
- Водомер поставити у водомерно склониште (шахт) на 1,5m од регулационе линије, односно у посебан метални орман – нишу (ако је водомер у објекту), који је смештен са унутрашње стране на предњем зиду до улице. Димензије водомерног склоништа за два или више водомера, зависе од броја и димензија (пречника) водомера.
- Уколико се у објекту налази више врста потрошача (локали, склоништа, топлотна подстаница и др.) предвидети посебне главне водомере за сваког потрошача посебно.
- Димензионисање водомера извршити на основу хидрауличног прорачуна.
- Шахтове за водомере треба градити од материјала који су за локалне прилике најекономичнији (опека, бетон, бетонски блокови).
- Унутрашњу обраду зидова шахте вршити дерсовањем (цементним малтером 1:3 за зидове од опеке) фуговањем за зидове од бетонских блокова и без обраде за бетонске зидове.
- На дно шахте нанети слој песка или ситног шљунка дубине 10cm.
- Шахтове који леже у зони подземних воде треба заштитити од продора воде одговарајућом изолацијом.
- Изнад шахте уградити ливено-гвоздени поклопац и предвидети детаље за обезбеђење улаза у шахт.
- Обезбедити шахт од продора површинских вода издизањем плоче шахта 10cm изнад коте терена или на други начин.
- Кућне прикључке извести у слоју (мин. 5cm) песка. На делу кућног прикључка испод саобраћајнице затварање рова предвидети шљунком.
- Уколико радни притисак према хидрауличном прорачуну не може да подмири потребе виших делова објекта, обавезно пројектовати постројење за повећање притиска.
- Сва укрштања са техничким системима и инсталацијама предвидети што управније. Укрштања са каналима извести у заштитној цеви положеној мин. 1,5m испод дна регулисаног канала.

Одвођење отпадних и кишних вода

- Објекат се не може повезати са уличном канализацијом ако исти није повезан са водоводом (могући су изузеци).

- Квалитет отпадних вода, које се испуштају у канализациони систем мора да одговара Правилнику о техничким и санитарним условима за упуштање отпадних вода у градску канализацију.
- Пречник канализационог прикључка одређивати на основу хидрауличног прорачуна, с тим да пречник цеви не може бити мањи од Ø150mm.
- Главне одводнике из објекта, где је то могуће, што пре и по правој линији одвести из објекта ка уличној канализацији.
- Промена правца канала може се вршити само помоћу лукова а не помоћу колена.
- Изван зграде цеви канализације морају бити укопане 1,0m испод терена.
- Гранично ревизионо окно извести 1,5m унутар регулационе линије и у истом извршити каскадирање. Прикључке из ревизионог окна до канализационе мреже извести са падом 2% до 6%, управно на улични канал, искључиво у правој линији без хоризонталних и верикалних ломова.
- Ревизиона окна морају се изградити на местима: где се спаја главни хоризонтални одвод са вертикалним, ако је вертикални одводник од тог места удаљен више од 1,0m, на местима где су каскаде, на местима где се мења правац одводника који спроводи фекалну воду, код правих деоница на растојању највише 24m за Ø150mm;
- У правцу тока воде не сме се ни код једне врсте одводника вршити прелаз из шире цеви у ужу, а одводници у једном правцу не смеју мењати пад од већег ка мањем.
- Сливници, нужници и остали објекти који леже испод висине до које се може пружити успор, из уличне канализације, могу се спојити са каналом ако спојни канал од тих објеката има аутоматски или ручни затварач.
- Где год је могуће избегавати вертикалне спроводнике са уливима и сифонима у спољним хладним зидовима. Отвори на решеткама сливника могу бити на највећим размацима ребара од 15mm.
- Прикључење дренажних вода од објеката извршити преко таложнице за контролу и одржавање пре граничног ревизионог силаза.
- Прикључење гаража, сервиса и других објеката, који испуштају воде са садржајем уља, масти, бензина и др. вршити преко таложника и сепаратора за уља и масти.
- У деловима града, где је канализација извршена по сепарационом систему, забрањено је увођење атмосферске воде у одводнике фекалних вода.
- Уколико не постоји улична канализација, отпадне воде се привремено спроводе у зидану водонепропусну нужничку-септичку јаму, из које се нечиста вода односи на одређене депоније.

Регулација водотока

За реконструкцију протицајног профила и уређења водотока, дати решења којима ће се сагледати техничко-технолошка целина за коначну фазу и имајући у виду изведену регулацију, северно од планског подручја.

Објекти (мостови) на реци мора да буду таквих димензија да омогуће пропуштање меродавне велике воде.

Димензионисање протицајних профила водотокова река мора обезбедити прихват велике воде ($Q_{1\%}$) и контролне рачунске велике воде ($Q_{0,1\%}$).

Сви изливи атмосферских вода мора да буду изведени у складу са прописима, да би се спречило деградација и нарушавање стабилности косине река и канала. На местима улива кишне канализације, у зони испуста предвидети уклапање у профил и осигурање косина и дна у циљу спречавања ерозије корита. Излив треба да је на min.30 cm изнад дна корита.

3.1.4.2. Правила грађења за електроенергетску инфраструктуру

Изградња и реконструкција електроенергетских објеката у планском подручју, врши се на основу одобрене техничке документације, усаглашене са техничким условима надлежне електродистрибуције, важећим прописима, техничким препорукама Електродистрибуције Србије и прибављеном грађевинском дозволом.

Извођење радова, у планском подручју, се може вршити, без издавања грађевинске дозволе, уз прибављање информације о локацији и решења којим се одобрава извођење радова, сагласно члановима 54. и 145. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09, 64/10 и 24/11).

Обавезно је поштовање важећих прописа и техничких препорука Електродистрибуције Србије и то:

- Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“, број 65/88 и „Службени лист СРЈ“, број 18/92);
- Правилника о техничким нормативима за изградњу нисконапонских надземних водова („Службени лист СРЈ“, број 6/92)
- техничких препорука Електродистрибуције Србије: 1) број ТП1-типске дистрибутивне ТС х/0,4kV; 2) број ТП3-избор и полагање каблова у електродистрибутивним мрежама 1kV, 10kV, 20kV и 35kV; 3) број ТП13-прикључци на нисконапонску мрежу и електричне инсталације у зградама.

Код изградње надземних средњенапонских нивоа 35 kV и 10 kV, утврђују се трасе и заштитни коридори, у којима не могу да се граде друге врсте објеката. Ширина коридора, као и други услови дефинисани су Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“, број 65/88 и „Службени лист СРЈ“, број 18/92). За средњенапонске водове, заштитни коридори износе: 10m за далеководе 10 kV и 15m за далеководе 35 kV.

Надземни нисконапонски водови се могу градити уз поштовање одредби Правилника о техничким нормативима за изградњу нисконапонских надземних водова („Службени лист СРЈ“, број 6/92).

Код полагања електроенергетских каблова, потребно је обезбедити минималне размаке од других врста инсталација и објеката, који износе:

- 0,4 m од цеви водовода и канализације;
- 0,5 m од телекомуникационог кабла;
- 0,8 m од гасовода и топловода;
- 0,6 m од спољне ивице канала топловода;
- 0,5 m од темеља или зида објекта;
- 2,0 m од дворета у насељу;
- ако се потребни размаци не могу обезбедити, енергетски кабл се полаже у заштитну цев, дужине најмање 2,0 m са обе стране места укрштања или целом дужином код паралелног вођења, при чему најмањи размак не може бити мањи од 0,3 m.

Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова изнад или испод гасовода, топловода и цеви водовода и канализације.

Код укрштања енергетског кабла са телекомуникационим каблом, енергетски кабл се полаже испод телекомуникационог, а угао укрштања треба да је најмање 30°, односно што ближе 90°.

На прелазу преко саобраћајница, енергетски кабл се полаже у заштитним цевима, одговарајућег пречника, на дубини 0,80 m испод површине коловоза. У пешачким стазама, енергетски кабл се полаже у каналима или цевима, с тим да се исти не могу користити за одвод атмосферске воде.

3.1.4.3. Правила грађења за телекомуникациону инфраструктуру

Фиксна телекомуникациона мрежа ће се у границама обухвата плана реализовати на следећи начин:

- Комутациона мрежа у овој зони реализоваће се изградњом MSAN-outdoor варијанта формирањем концентрација реда 500-2000 POTS прикључака у зони где се планира изградња велике густине насељености. За ову намену планирати простор 5×5m за смештај опреме типа стојећег ормана на бетонском постољу – спољна варијанта.
- Јавне телефонске говорнице постављати према Програму давања у закуп на одређено време неизграђеног јавног грађевинског земљишта.
- ТК приступну мрежу градити у кабловској канализацији или директним полагањем у земљу кабловима xDL са термопластичном изолацијом пресека бакарних проводника 0,4mm. ТК каблове односно ТК канализацију полагати у профилима саобраћајница испод тротоарског простора и испод зелених површина, а изузетно у коловозу-код уских профила саобраћајница и саобраћајница без тротоара на прописном међусобном растојању од осталих инсталација. На прелазу испод коловоза саобраћајница као и на свим оним местима где се очекују већа механичка напрезања тла, каблове обавезно полагати кроз кабловску канализацију (заштитну цев).
- Изводе формирати као унутрашње у зградама и у стојећим кабловским разделницама као спољне на терену. Објекте са 5 и више стамбених јединица прикључивати на телефонску мрежу у унутрашњем изводу. Индивидуалне стамбене објекте прикључивати такође подземним каблом минималног капацитета 1x4 у одговарајућем орману на спољњем зиду зграде. Капацитет мреже ће се димензионисати на основу принципа: минимално 2 парице у свакој стамбеној јединици и минимално 3 парице у пословном простору, а зависно од потреба и више. У стамбеним објектима се мрежа завршава у прикључној кутији на зиду објекта. У пословним објектима се мрежа завршава у ормару за унутрашњу монтажу. У истом орману завршити и телефонске водове кућне инсталације. Телефонску инсталацију у пословним и стамбеним објектима планирати са минимално две парице до сваке пословне просторије односно терминалног уређаја xDSL кабловима положеним у инсталационе цеви (структурно планирање). Ако постоји више пословних објеката у оквиру једне локације концентрацију телекомуникационих инсталација довести у орман у коме се завршава јавна телекомуникациона мрежа. По потреби, приступна мрежа до појединих објеката може бити реализована и кабловима са оптичким влакнима.
- Изградња телекомуникационе канализације капацитета минимално 3PVC или PE цеви Ø110mm са стандардним телекомуникационим окнима, за повезивање на постојећу ТК канализацију Телекома. Цеви се полажу у ров дубине 1,3m. Окна су димензије 2,0x2,0x1,9m, за подручје полагања основних каблова (600, 500 и 400x2) а за дистрибутивне каблове капацитета испод 300x4 планирати мини окна од монтажних елемената. Планирати и полагање каблова и цеви у тзв. мини ровове у путном земљишту у циљу смањења трошкова и ефикасности изградње. Дефинисати коридоре за изградњу ТК канализације или полагање телекомуникационих каблова директно у земљу дуж улица са израдом синхрон планова са коридорима осталих ималаца инфраструктуре. При томе треба узети у обзир постојеће инсталације и мере за њихову заштиту, укључујући измештање у новопланиране коридоре. Уз све

новоположене каблове треба да буде положен и сноп од 2-3 резервне РЕ цеви Ø 40mm за потребе будуће дигитализације ТК мреже. Телекомуникациони кабл се полаже у ров димензија 0,4x0,8mm, а на прелазима улица 0,4x1,0m уз постављање заштитних PVC цеви Ø 110mm.

- При укрштању са саобраћајницом угао укрштања треба да буде 90°.
- Дозвољено је паралелно вођење енергетског и телекомуникационог кабла (ЈУС Н, ЦО,101) на међусобном размаку од најмање: 0,5m за каблове 1kV и 10kV: 1m за каблове 35kV.
- Укрштање енергетског и телекомуникационог кабла врши се на размаку од најмање 0,5m. Угао укрштања треба да буде: **1)** у насељеном месту: најмање 30°, по могућности што ближе 90°; **2)** ван насељених места: најмање 45°.
- Енергетски кабл, се, по правилу, поставља испод телекомуникационог кабла. Уколико не могу да се постигну захтевани размаци на тим местима се енергетски кабл провлачи кроз одговарајућу заштитну цев, али и тада размак не сме да буде мањи од 0,3m.
- Размаци и укрштања према наведеним тачкама се не односе на оптичке каблове, али и тада размак не сме бити мањи од 0,3m.
- Телекомуникациони кабл који служи искључиво за потребе електродистрибуције може се положити у исти ров са енергетским кабловима, на најмањем размаку који се прорачуном покаже задовољавајући, али не мањи од 0,2m.
- Дубина полагања каблова не сме бити мања од 0,80m.
- На делу трасе оптичких каблова која је заједничка са кабловима приступне мреже, обавезно полагати полиетиленске цеви у исти ров како би се кроз њу могао накнадно провући оптички кабл. У деловима града са већом густином становања постављати оптичке каблове већих капацитета узимајући у обзир потребе великих корисника телекомуникационих услуга.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и водоводних цеви на међусобном размаку од најмање 0,6m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и водоводне цеви врши се на размаку од најмање 0,5m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, а најмање 30°.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и фекалне канализације на међусобном размаку од најмање 0,5m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода фекалне канализације врши се на размаку од 0,5m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, а најмање 30°.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања на међусобном размаку од 0,5m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања врши се на размаку од најмање 0,8m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, а најмање 30°.
- Дозвољено је паралелно вођење телекомуникационог кабла и гасовода на међусобном размаку од најмање 0,4m.
- Укрштање телекомуникационог кабла и цевовода централног грејања врши се на размаку од најмање 0,4m. Угао укрштања треба да буде што ближе 90°, а најмање 30°.
- Од регулационе линије зграда, телекомуникациони кабл се води паралелно на растојању од најмање 0,5m.

3.1.4.4. Правила грађења за топлификацију и гасификацију

Топлификација

Топловодну мрежу изводити у предизолованим цевима, са минималним надслојем земље од 0,8 m, у складу са просторним условима и могућностима појединих јавних саобраћајница и положаја осталих инфраструктурних водова.

Топлотне подстанице сместити у приземне, евентуално сутеренске просторије, у постојећим и планираним објектима. Оне мора да имају обезбеђену приступну колско-пешачку стазу и прикључке на водовод, електричну мрежу и канализацију.

Гасификација

Градски гасовод средњег притиска до 12 бара

Градски гасовод високог и средњег притиска воде се комбиновано по зеленим површинама или испод ивице тротоара, дефинисаним радним појасом.

Уређаји у саставу гасовода (мерно-регулационе станице) мора да буду лоцирани у складу са важећим прописима из области гасне технике, која дефинише техничке и функционалне услове неопходне за изградњу гасовода у мернорегулационим станицама за широку потрошњу. Обавезна је уградња уређаја за одоризацију гаса.

Минимална дозвољена растојања гасовода, при укрштању и паралелном вођењу са другим подземним инсталацијама за градске гасоводе радног притиска до 12 бара приказани су у табели број 5.

Табела број 5.

	Минимално дозвољено растојање (m)	
	укрштање	паралелно вођење
од гасовода до даљинских топовода, водовода и канализације		
од гасовода до проходних канала топлодалековода	0,5	1,0
од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел.каблова	0,3	0,6
од гасовода до телефонских каблова	0,3	0,5
од гасовода до водова хемијске индустрије и технолошких флуида	0,2	0,6
од гасовода до бензинских пумпи	-	5,0
од гасовода до шахтова и канала	0,2	0,3
од гасовода до високог зеленила	-	1,5

Минимална дозвољена растојања гасовода од ближе ивице цеви гасовода до ближе ивице темеља зграде у зависности од притиска дата су у табели број 6.

Табела број 6.

Притисак гаса у гасоводу (bar)	Минимално дозвољено растојање (m)
до 1,05	1,00
од 1,05 до 7	2,00
од 7,00 до 13	3,00

Дистрибутивни гасовод

Дистрибутивним гасоводом сматра се гасовод од полиетиленских цеви за развод гаса радног притиска до 4 бара, који полази непосредно иза излазног запорног затварача на прикључном шахту или мернорегулационе станице, а завршава се запорним цевним затварачем потрошача.

Дистрибутивни гасовод се мора трасирати да не угрожава постојеће или планиране намене коришћења земљишта, да се поштују прописи који се односе на другу инфраструктуру, као и прописи о геолошким особинама тла.

Приликом извођења радова на изградњи гасоводне мреже, у исти ров ће се полагати и полиетиленске цеви за накнадно удубавање оптичког кабла ради формирања вишенаменске телекомуникационе мреже (БХТКМ) за даљинску контролу и мерење трошења гаса сваког појединог потрошача.

По правилу, гасовод полагати у оквиру регулационих зона саобраћајница и слободним зеленим површинама и тротоарима.

Да би се осигурало непрекидно и безбедно снабдевање потрошача природним гасом, уз могућност искључења појединих потрошача, а да се остали нормално снабдевају, мрежа је планирана у облику затворених, међусобно повезаних прстенова око појединих група потрошача. Места цевних затварача за искључење морају бити постављени тако да омогућују и искључење појединих потрошача, смештених у ПП-шахтама.

Цевни затварач са продужним вретеном уградити у складу са техничким прописима, обезбедити од приступа неовлашћених лица, видно обележити са натписом “ГАС” уграђен на дистрибутивном гасном цевоводу.

Полагање дистрибутивног гасовода

Дистрибутивни гасовод полагати испод земље без обзира на његову намену и притисак. У подручју где може да дође до померања тла које би угрозило безбедност гасовода применити прописане мере заштите.

У изузетним случајевима, дистрибутивни гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких оштећења. Дистрибутивни гасовод не полагати испод зграда и других објеката. Радна цев гасовода се полаже у земљани ров минималне ширине 60 см, која се мења у зависности од пречника цевовода и прописаних општих техничких услова.

Дубина укопавања

Дубина укопавања дистрибутивног гасовода износи од 0,60 m – 1,0 m, у зависности од услова терена а изузетно може износити 0,5 m, уз предузимање додатних мера заштите.

Минимална дубина укопавања при укрштању дистрибутивних гасовода са путевима и улицама износи 1,0 m.

Траса рова за полагање дистрибутивне гасоводне мреже од ПФ цеви радног притиска до 4 бара поставља се тако, да гасна мрежа задовољава минимална прописана растојања у односу на друге инфраструктурне мреже и објекте инфраструктуре.

Вредност минималних дозвољених светлих растојања у односу на друге инфраструктуре објекте дата је у табели број 7.

Табела број 7.

	Минимално дозвољено растојање (m)	
	укрштање	паралелно вођење
од гасовода до даљинских топловода, водовода и канализације	0,2	0,3
од гасовода до проходних канала топлодалековода	0,2	0,4
од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел.каблова	0,3	0,6
од гасовода до телефонских каблова	0,2	0,4
од гасовода до водова хемијске индустрије и технол. флуида	0,2	0,6
Од гасовода до бенз. пумпи	-	5,0
Од гасовода до шахтова и канала	0,2	0,3

Код укрштања дистрибутивног гасовода са саобраћајницама, водотоковима и каналима, угао укрштања осе препреке и осе гасовода мора бити 60° до 90°.

У појасу од 0,5m светлог растојања, од цеви гасовода, забрањени су засади чији корени досежу дубину већу од 1m.

За снижење притиска и мерење потрошње гаса монтирају се на фасади објекта метални орман са мернорегулационим сетом, са главним запорним цевним затварачем, регулатором притиска и мерачом протока гаса.

За домаћинства излазни притисак за потрошача је 0,025 бара што је и излазни притисак из регулационог сета.

Дно ископаног профила рова за полагање дистрибутивног гасовода мора бити равно, засуто слојем песка испод и изнад цеви, у складу са нормативима и техничким условима за полагање дистрибутивног цевовода од полиетиленских цеви за радне притиске до 4 бара.

Спајање елемената гасовода врши се сучеоним заваривањем, електроотпорним заваривањем, полухузионо заваривање.

Пре затрпавања цеви извршити испитивање на непропустивост и чврстоћу у складу са техничким прописима.

На дубини од 30 см у рову изнад цеви, поставити упозоравајућу траку са натписом “ГАС” жуте боје.

Трасу гасовода обележити видно надземним укопавањем бетонских стубова са натписом на месинганој плочи ГАСОВОД на растојањима од 50 м од заштитног појаса.

Положај секционог вентила обележити са натписом ГАС и бројем цевног идентичног броју из техничке документације затварача са поклопцем и уређајем за закључавање.

Пре израде техничке документације, обратити се предузећу које је надлежно за транспорт, односно дистрибуцију природног гаса, ради прибављања енергетских и техничких услова за израду техничке документације.

При изради инвестиционо-техничке документације за изградњу дистрибутивног гасовода радног притиска од 0-4 бара од ПЕ цеви, потребно је прибавити енергетско-техничке услове код овлашћеног дистрибутера.

Код израде техничке документације дистрибутивне гасоводне мреже, у свему се придржавати:

- Правилника о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак од 4 бара (“Службени лист СРЈ”, број 20/92),
- Правилника о техничким нормативима за кућни гасни прикључак за радни притисак од 4 бара (“Службени лист СРЈ”, број 20/92) и
- Правилника о техничким нормативима за унутрашње гасне инсталације (“Службени лист СРЈ”, број 20/92).

3.1.5. Заштитни појасеви линијских инфраструктурних објеката

У складу са законским прописима и подзаконским актима, који третирају одређене линијске инфраструктурне објекте, утврђује се и успоставља режим заштите и ограничава изградња у прописаним заштитним зонама и појасевима.

Водоводна и канализациона инфраструктура

- магистрални градски цевовод.....минимално 2,5m обострано;
- магистрални фекални колектор .....минимално 1,5m обострано;
- у заштитном појасу, по правилу, није дозвољена изградња објеката, евентуална изградња је могућа, уз прибављање услова надлежне институције;

Електроенергетика

- далековод 220kV-минимално 30m обострано од хоризонталне пројекције далековода;
- далековод 110kV-минимално 25m обострано од хоризонталне пројекције далековода;
- далековод 35kV-минимално 7,5m обострано од хоризонталне пројекције далековода;
- далековод 10kV-минимално 5m обострано од хоризонталне пројекције далековода;
- у заштитном појасу није, по правилу, дозвољена изградња објеката, евентуална изградња је могућа, уз поштовање одредби Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV (“Службени лист СФРЈ” бр.65/88 и “Службени лист СРЈ” бр.18/92), уз израду елабората, прибављања услова и сагласности надлежне институције.

Гасовод

- магистрални гасовод-мин. 30m обострано од хоризонталне пројекције гасовода;
- дистрибутивни гасовод-6/12 бара мин. 3m обострано од хоризонталне пројекције;
- дистрибутивни гасовод-4 бара мин. 1m обострано од хоризонталне пројекције.

3.2. Правила грађења на грађевинском земљишту осталих намена

3.2.1. Правила за образовање грађевинских парцела осталих намена

Грађевинска парцела је најмања земљишна јединица на којој се може градити, утврђена регулационом линијом према јавном путу, границама грађевинске парцеле према суседним парцелама и преломним тачкама одређеним геодетским елементима, које се приказују са аналитичко-геодетским елементима за нове грађевинске парцеле.

Најмања грађевинска парцела за изградњу утврђује се према врсти и типу објекта, односно зони којој припада. Грађевинска парцела, по правилу, има облик приближан правоугаонику или трапезу, са бочним странама постављеним управно на осовину улице.

Грађевинска парцела треба да има облик који омогућава изградњу објекта у складу са овим планом, правилима грађења (индекс изграђености и степен заузетости земљишта) и техничким прописима.

Грађевинска парцела може се делити парцелацијом, односно укрупнити препарцелацијом, према постојећој или планираној изграђености, а применом правила о парцелацији/препарцелацији.

Деоба и укрупњавање грађевинске парцеле може се утврдити пројектом парцелације, односно пројектом препарцелације, ако су испуњени услови за примену правила парцелације/препарцелације за новоформиране грађевинске парцеле и правила регулације за објекте из овог плана.

Све постојеће катастарске парцеле, на којим се може градити у складу са правилима парцелације и регулације из овог плана, постају грађевинске парцеле.

Све грађевинске парцеле мора да имају обезбеђен приступ на јавну саобраћајну површину, директно или преко приступног пута.

За претежну намену – становање:

- ако се приступни пут користи за једну парцелу, може се формирати у оквиру те парцеле, а ако се користи за повезивање две или максимално три грађевинске парцеле са јавном саобраћајницом, формира се као посебна парцела минималне ширине 3,5 m. Уколико приступни пут користи више од три грађевинске парцеле, мора бити минималне ширине 5,0 m.
- изузетно, ширина приступног пута може износити 2,5 m у случају када је објект ближи од 25 m од регулације и приступни пут (за највише 2 грађевинске парцеле) се може обезбедити путем конституисања службености пролаза до јавне саобраћанице.

За претежну намену – секундарне делатности С1 и С2 и комерцијалне делатности Ц2:

- минимална ширина приступног пута износи 5,5m, са геометријом и радијусима прилагођеним меродавном возилу (теретно возило).

Минимална величина парцеле и минимална ширина фронта парцеле дефинисани су у поглављима правила грађења.

3.2.2. Правила грађења за централну зону просторне целине „Севојно“ (зона 2 из ГУП-а града Ужица)

Општа правила

- знатно процентуално учешће јавних функција и централних активности у односу на укупну БРГП;
- комерцијалне и јавне функције, вишепородично и мешовито становање као примарне намене у овим зонама условљавају појачану концентрацију и интензитет активности;
- централне функције Ц2 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина на мало (свакодневно, повремено, специјализовано снабдевање..), угоститељство, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, "чисте" занатске услуге;
- у зонама становања дозвољене делатности су: услуге, снабдевање, трговина, сервиси, обрада дрвета, метала, папира, обрада воћа, поврћа, шумских плодова и лековитог биља на занатском нивоу и капацитету, а нису дозвољене делатности прераде метала (топљење, ливење, хемијска обрада), хемијска и фармацеутска

индустрија, прерада дрвета (целулозе), коже, гуме, фарме и товилишта, складиштење опасног отпада, постројења за која се по Закону издаје интегрисана дозвола и остале делатности које могу значајно угрозити квалитет и капацитет животне средине; за реализацију пројеката и делатности у зонама становања обавезна је еколошка провера, односно покретање поступка процене утицаја на животну средину;

- иста урбанистички параметри се примењују за изградњу објеката претежне, допунске или пратеће намене;
- није дозвољена изградња помоћних објеката на парцелама (гараже, оставе);
- у случају формирања посебне парцеле за комерцијалне саджаје Ц1 (трговина, занатство и услуге, пословање) мин парцела је 500m², на коју се примењују урбанистички параметри прописани за ту подзону;
- у успостављеној урбаној матрици, висина објеката у уличним фронтима не може прелазити 1 (једну) ширину регулационог појаса;
- на постојећим грађевинским парцелама (минималне површине 150m²) чије су површине мање од прописаних, важе правила грађења прописана за подзону, уз поштовање хоризонталне регулације на парцели;
- у свим зонама, изузев становања у викенд и зони градског центра, на парцелама града Ужица могуће је градити вишепородичне објекте социјалног и приступачног становања, у складу са урбанистичким параметрима предвиђеним за ту врсту објеката
- обезбедити минимално прописан број паркинг места према нормативима за одређену намену објеката: а) изградњом паркинг места у оквиру објекта или у граници грађевинске парцеле; б) учествовањем у изградњи јавних гаража и паркинг простора у складу са општинском / градском одлуком која регулише ову област.

Подзоне у граници централне зоне просторне целине „Севојно“

С 2.1.

У просторима приведенем планираној намени, довршени просторима, примењују се урбанистичка правила и то:

- задржавање физичке структуре блока;
- дозвољена је промена намене приземних и нижих стамбених етажа у пословне;
- чување и одржавање урбане матрице, улица, тргова и постојећих уређених парковских површина;
- дозвољено је повећање бруто развијене грађевинске површине свих објеката у целини до максимално дозвољених урбанистичких параметара;
- дозвољена је изградња објеката инфраструктуре, уређење зелених површина са могућношћу градње и отворених спортских терена, паркиралишта и гаража.

Изградња и уређење у централној зони просторне целине:

- централне функције Ц2 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина на мало (свакодневно, повремено, специјализовано снабдевање..), угоститељство, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, "чисте" занатске услуге;
- исти урбанистички параметри се примењују за изградњу објеката претежне, допунске или пратеће намене;
- није дозвољена изградња помоћних објеката на парцелама (гараже, оставе);
- у случају формирања посебне парцеле за комерцијалне саджаје Ц1 (трговина, занатство и услуге, пословање) минимална парцела је 500m², на коју се примењују урбанистички параметри прописани за ту подзону;
- у успостављеној урбаној матрици, висина објеката у уличним фронтима не може прелазити 1 (једну) ширину регулационог појаса;

- у свим зонама, изузев становања у викенд и зони градског центра, на парцелама града Ужица, могуће је градити вишепородичне објекте социјалног и приступачног становања, у складу са урбанистичким параметрима предвиђеним за ту врсту објеката;
- обезбедити минимално прописан број паркинг места према нормативима за одређену намену објеката: 1) изградњом паркинг места у оквиру објекта или у граници грађевинске парцеле; 2) учествовањем у изградњи јавних гаража и паркинг простора у складу са градском одлуком која регулише ову област;
- проценти учешћа претежне, допунске и пратеће намене су преузети из ГУП-а града Ужица, односе се на зону / блок, а приликом издавања локацијских дозвола за појединачну грађевинску парцелу, претежна намена може бити доминантнија на парцели или једина.

Урбанистички параметри претежне намене: **вишепородично становање**

- % учешћа претежне намене у укупној БРГП 51% - 79%
- % учешћа допунске намене (централне функције Ц2) до 40%
- у граници дела блока веће концентрације централних садржаја до 100%
- иста правила (мин. површина парцеле и урбанистички параметри) се примењују за изградњу објеката претежне и допунске намене

Парцела: отворени блок

- минимална површина парцеле 500 m²
- растојање грађевинске линије објекта од регулационе линије 0 -5,0 m
- растојање габарита објеката од бочних граница парцеле 1/5 h објекта
- растојање габарита објеката од суседног објекта у блоку 1/2 h вишег објекта
- максимални индекс изграђености "Ии" 2,8
- максимални индекс заузетости "Из" 50%
- максимална спратност објеката 6 надземних етажа
- максимална висина објекта 21m
- минимални проценат зелених површина 20%
- минимална површина парцеле за вишепородичне објекте:
  - за слободностојеће објекте 600 m²
- за парцелу минималне површине 1200m²
  - максимални индекс изграђености "Ии" 3,0
  - максимални индекс заузетости "Из" 55%

С 2.2.

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **породично становање**

- % учешће претежне намене у укупној БРГП од 71 до 91%
- допунска намена - централне функције Ц2 до 29%

Парцела: блок породичног становања

- растојање габарита објеката од бочних граница парцеле:
  - за слободностојеће објекте мин.2,5m
  - у непрекинутом низу 0 m
  - за први и последњи у низу мин.2,5m
- растојање габарита објеката од бочног суседног објекта:
  - за слободностојеће објекте мин.4,0m
  - у непрекинутом низу 0 m
  - за први и последњи у низу мин.4
- растојање габарита објеката од задње границе парцеле мин.5,0 m
- растојање габарита објеката од наспрамног објекта иза задње границе парцеле мин.8,0m
- мин. површина новофор. парцеле за стамбене и објекте Ц2:
  - за слободностојеће објекте 400 m²
  - у непрекинутом низу 350 m²
- максимални индекс изграђености "Ии" 1,0
- максимални индекс заузетости "Из" 45%
- максимална спратност објеката 3 надземне етаже
- максимална висина објекта 12m
- минимални проценат зелених површина на парцели 30%

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **централне функције Ц2** (трговина на мало, "чисто" занатство, услуге и пословање

- дозвољена је изградња централних делатности само на једном делу подзоне, под условом да је минимална површина грађевинске парцеле 500m²;
- индекс изграђености "Ии" 1,5
- индекс заузетости "Из" 50%
- растојања од бочних граница парцеле, задње границе парцеле, бочног суседног објекта и наспрамног објекта – исто као код породичног становања у С.2.2.

На простору где су претежном наменом обухваћене јавне службе и зелени рекреативни простори (отворени градски простори), примењују се правила уређења и грађења

прописана за ову врсту објеката.

За постојеће објекте који се налазе између регулационе и грађевинске линије, дозвољени су радови на реконструкцији (у постојећем габариту и волумену), санацији, адаптацији и текућем / инвестиционом одржавању.

Код нове изградње и доградње, меродавна је грађевинска линија одређена на графичком прилогу број 6.

3.2.3. Правила грађења за ширу контактну зону градског центра (зона 3 из ГУП-а града Ужица)

Општа правила

- идентитет шире контактне зоне градског центра дефинише породично становање, као примарни начин коришћења простора;
- остали садржаји на просторима у којима је становање претежна намена искључиво су заступљени као пратећи са процентуалним учешћем у укупној БРГП до 21%:
  - централне функције Ц1 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, занати и услуге. У овој зони нису детерминисани могући садржаји у оквиру централних функција. У случају формирања парцеле за изградњу објекта искључиво комерцијалне намене Ц1, минимална површина парцеле је 500m², на који се примењују урбанистички параметри прописани за ту подзону;
  - централне функције Ц2 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина, угоститељство, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, "чисти" занати и услуге. У случају формирања парцеле за изградњу објекта комерцијалне намене Ц2, примењују се урбанистички параметри и минимална површина парцеле прописани за ту подзону.
- секундарне делатности С2 (грађевинарство, производно занатство, складиштење, veleprodajni центри) су смештене у индустријске и производне-пословне зоне. Планом је предвиђено да ова намена не може да представља ни допунску, ни пратећу намену у зонама са претежном стамбеном наменом;
- исти урбанистички параметри се примењују за изградњу објеката претежне и пратеће намене;
- дозвољена је реконструкција постојеће и изградња нове саобраћајне мреже и осталих инфраструктурних система;
- на планираним површинама са претежном стамбеном наменом, поред планираних допунских и претежних намена могу се градити и: објекти јавних функција и служби, блоковско зеленило и објекти спорта и рекреације, комунална инфраструктура, саобраћајни објекти (улице, гараже, паркинзи);
- у зонама становања дозвољене делатности су: услуге, снабдевање, трговина, сервиси, обрада дрвета, метала, папира, обрада воћа, поврћа, шумских плодова и лековитог биља на занатском нивоу и капацитету, а нису дозвољене делатности прераде метала (топљење, ливење, хемијска обрада), хемијска и фармацеутска индустрија, прерада дрвета (целулозе), коже, гуме, фарме и товилишта, складиштење опасног отпада, постројења за која се по Закону издаје интегрисана дозвола и остале делатности које могу значајно угрозити квалитет и капацитет животне средине; за реализацију пројеката и делатности у зонама становања обавезна је еколошка провера, односно покретање поступка процене утицаја на животну средину;
- дозвољена је изградња помоћних објеката;
- на постојећим грађевинским парцелама (минималне површине 150m²) чије су

површине мање од прописаних, важе правила грађења прописана за подзону, уз поштовање хоризонталне регулације на парцели;

- у свим зонама, изузев становања у викенд и зони градског центра, на парцелама града Ужица могуће је градити вишепородичне објекте социјалног и приступачног становања у складу са урбанистичким параметрима предвиђеним за ту врсту објеката
- обезбедити минимално прописан број паркинг места, према нормативима за одређену намену објеката, изградњом паркинг места у оквиру објекта или у граници грађевинске парцеле;
- проценти учешћа претежне, допунске и пратеће намене су преузети из ГУП-а града Ужица, односе се на зону / блок, а приликом издавања локацијских дозвола за појединачну грађевинску парцелу, претежна намена може бити доминантнија на парцели или једина.

Подзоне шире контактне зоне градског центра у оквиру просторне целине „Севејно“

С 3.1.

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **породично становање**

• % становања у односу на укупну БРГП	51% - 91 %
• % учешће допунске намене у укупној БРГП (Ц1 и Ц2)	11% - 39%
• % учешће пратеће намене у укупној БРГП (Ц1 и Ц2)	11% - 29%
• у граници дела блока веће концентрације централних садржаја	до 89%

Парцела: блок породичног становања

• мин. новофор. парцела за пород. станов. и цент. функције Ц2:	
- за слободностојеће објекте	350 m ²
- за објекте у низу	300 m ²
• минимална новоформирана парцела за централне функције Ц1	500 m ²
• растојање објеката од бочних граница парцеле:	
- за слободностојеће објекте	мин.2,5 m
- за непрекинути низ	0 m
- за први и последњи у низу	мин.2,5 m
• растојање објеката од бочног суседног објекта:	
- за слободностојеће објекте	мин.4,0 m
- у непрекинутом низу	0 m`
- за први и последњи у низу	мин.4,0 m
• растојање габарита објеката од задње границе парцеле	мин.5,0 m
• растојање грађевинске линије објекта од регулационе линије	макс.10 m
• растојање габарита објеката од наспрамног објекта иза задње границе парцеле	мин.8,0

- максимални индекс изграђености "Ии" 1,4
- максимални индекс заузетости "Из" 50%
- максимална спратност објекта 4 надземне етаже
- максимална висина објекта 14,5m
- минимални проценат зелених површина 25%

С 3.2.

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **секундарне делатности С1 и С2**

- % учешћа допунске намене (централне функције Ц1) у укупној БРГП до 49%
- % учешћа пратеће намене (централне функције Ц1) у укупној БРГП до 29%
- у граници дела блока веће концентрације централних садржаја до 100%
- мин. растојање грађевинске линије:
  - од појаса регулације градске магистрале мин. 15 m
  - од осе крајњег колосека жел. пруге мин. 25 m
  - од појаса регулације улице Хероја Дејовића мин. 10 m

Парцела: за изградњу објекта секундарних делатности С1 и С2

- минимална површина и ширина парцеле:
  - за делатности С1 и С2 0,30 ha
  - за велепродајне центре 1,0 ha
  - минимална ширина парцеле 20,0 m
- максимални индекс изграђености "Ии"
  - од 0,3 ha до 1,0 ha 0,8
  - од 1,0 ha до 3,0 ha 0,7
  - преко 3,0 ha 0,6
- максимални индекс заузетости "Из"
  - од 0,3 ha до 1,0 ha 50%
  - од 1,0 ha до 3,0 ha 45%
  - преко 3,0 ha 40%
- минимални проценат зелених површина (без паркинга)
  - од 1,0 ha до 5,0 ha 20%
  - преко 5,0 ha 25%
  - преко 5,0 ha 30-50%
- висинска регулација
  - максимална спратност објекта 2 надземне етаже
  - максимална висина објекта 9,0-12,0m
  - * изузетно макс. висина објекта може бити већа од 12,0m, у случају када је

условљена технолошким процесом (за објекте преко 30,0m обавезно се прибавља сагласност Директората цивилног ваздухопловства)

- хоризонтална регулација
    - мин.одстојање објеката од бочних и задње границе парцеле 1/2h
    - мин.одстојање два објекта на парцели 8,0m
    - мин.ширина зашт. зеленог појаса према приступној саобраћај. 10,0m
- * за изграђене објекте важи постојеће одстојање

Број паркинг места остварити унутар парцеле, према нормативима за сваку делатност. Дозвољени су радови на парцели: рушење, изградња, доградња, надградња, реконструкција, санација, адаптација, промена намене.

Парцела: за изградњу објеката централних функција Ц1	
минимална површина	1000m ²
минимална ширина	20,0m
максимални индекс изграђености "Ии"	1,2
максимални индекс заузетости "Из"	50%
максимална спратност	4 надземне етажe
максимална висина објекта	14,5m
минимални проценат зелених површина	20%

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **централних функција Ц1**

Парцела:	
минимална површина парцеле	1000m ²
минимална ширина парцеле	15,0m
минимални проценат зелених површина	20%
максимални индекс изграђености "Ии"	2,0
максимални индекс заузетости "Из"	60%
максимална спратност	4 надземне етажe
максимална висина објекта	14,5m

На простору где су претежном наменом обухваћени објекти јавних служби и комуналних површина, површине у систему рекреације, остале зелене површине и објекти саобраћајне инфраструктуре, примењују се правила уређења и грађења за ову врсту објеката.

За постојеће објекте који се налазе између регулационе и грађевинске линије, дозвољени су радови на реконструкцији (у постојећем габариту и волумену), санацији, адаптацији и текућем / инвестиционом одржавању.

Код нове изградње и доградње, меродавна је грађевинска линија одређена на графичком прилогу број 6.

3.2.4. Правила грађења за рубну градску зону (зона 4 из ГУП-а града Ужица)

- урбанистичке зоне настале проширењем, повезивањем и укрупњавањем простора започете, породичне, углавном бесправне градње;
- урбана обнова подручја градске периферије - подизање стандарда подручја и промена слике насеља, спроводи се кроз санацију постојећих насеља, уз планирање простора за реализацију потребних пратећих садржаја;
- примарни начин коришћења простора у овој зони је породично становање. Остали садржаји на просторима у којима је становање претежна намена искључиво су заступљени као пратећи са процентуалним учешћем у укупној БГРП до 21%, и то:
  - централне функције Ц1 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, занати и услуге. У овој зони нису детерминисани могући садржаји у оквиру централних функција. У случају формирања парцеле за изградњу објекта искључиво комерцијалне намене Ц1, минимална површина парцеле је 500m², на коју се примењују урбанистички параметри прописани за ту подзону;
  - централне функције Ц2 - терцијарне делатности (комерцијални садржаји): трговина, угоститељство, финансијско, банкарско, агенцијско и управно пословање, "чисти" занати и услуге. У случају формирања парцеле за изградњу објекта искључиво комерцијалне намене Ц1, минимална површина парцеле је 400 m², на коју се примењују урбанистички параметри прописани за ту подзону;
  - секундарне делатности С2: грађевинарство, производно занатство, складиштење и велепродајни центри. Ове делатности не могу представљати допунску или пратећу намену на парцели претежне стамбене намене већ само на нивоу блока, тако што ће се за изградњу објекта секундарних делатности формирати посебна грађевинска парцела, минималне површине 2000 m².
- на просторима где секундарне делатности представљају претежну намену, централни садржаји Ц1 су заступљени као допунска или пратећа намена, и на нивоу блока и парцеле. Минимална површина парцеле за изградњу објекта секундарних делатности је 2000 m², а у случају формирања посебних парцела за изградњу објекте централних садржаја Ц1 предвидети парцелу минималне површине 500m²;
- на планираним површинама са претежном стамбеном наменом, поред планираних допунских и претежних намена могу се градити и: објекти јавних функција и служби, блоковско зеленило и објекти спорта и рекреације, комунална инфраструктура, саобраћајни објекти (улице, гараже, паркинзи);
- у зонама становања дозвољене делатности су: услуге, снабдевање, трговина, сервис, обрада дрвета, метала, папира, обрада воћа, поврћа, шумских плодова и лековитог биља на занатском нивоу и капацитету, а нису дозвољене делатности прераде метала (топљење, ливење, хемијска обрада), хемијска и фармацеутска индустрија, прерада дрвета (целулозе), коже, гуме, фарме и товилишта, складиштење опасног отпада, постројења за која се по Закону издаје интегрисана дозвола и остале делатности које могу значајно угрозити квалитет и капацитет животне средине; за реализацију пројекта и делатности у зонама становања обавезна је еколошка провера, односно покретање поступка процене утицаја на животну средину;
- дозвољена је изградња помоћних објеката;
- дозвољена је реконструкција постојеће и градња нове саобраћајне мреже и осталих инфраструктурних система;
- на постојеће парцеле од 150 m² до 350 m² примењују се исти параметри, уз поштовање хоризонталне регулације;
- у свим зонама, изузев становања у викенд и зони градског центра, на парцелама

града Ужица могуће је градити вишепородичне објекте социјалног и приступачног становања, у складу са урбанистичким параметрима предвиђеним за ту врсту објеката;

- обезбедити минимално прописан број паркинг места према нормативима за одређену намену објеката изградњом паркинг места у оквиру објекта или у граници грађевинске парцеле;
- проценти учешћа претежне, допунске и пратеће намене су преузети из ГУП-а града Ужица, односе се на зону / блок, а приликом издавања локацијских дозвола за појединачну грађевинску парцелу, претежна намена може бити доминантнија на парцели или једина.

Типови блокова: блок породичног становања

минимална новоформирана парцела:

- за слободностојеће објекте 400 m²
- за објекте у низу 350 m²

растојање габарита објеката од бочних граница парцеле:

- за слободностојеће објекте мин.3,0 m
- у непрекинутом низу 0 m
- за први и последњи у низу мин.4,0 m

растојање габарита објеката од бочног суседног објекта:

- за слободностојеће објекте мин.4,0 m
- у непрекинутом низу 0 m
- за први и последњи у низу мин.5,0 m

растојање објеката од задње границе парцеле

мин.6,0 m

растојање грађевинске линије објекта од регулационе линије

макс.10 m

растојање габарита обј. од наспрамног објекта иза задње границе парцеле

мин.8,0 m

Урбанистички параметри на простору претежне намене: **породично становање**

- % становања у односу на укупну БРГП од 79%-89%
- % учешћа пратеће намене – централне функције Ц1 и продукција С2 у БРГП до 21%
- у граници дела блока веће концентрације централних делатности до 60%

П а р ц е л а: за стамбене и објекте централних функција Ц1

максимални индекс изграђености "Ии" 0,5

максимални индекс заузетости "Из" 30%

минимална површина новоформиране парцеле:

- за слободностојеће објекте 400 m²
- за објекте у низу 350 m²

максимална спратност објеката 3 надземне етаже

максимална висина објекта 12m

минимални проценат зелених површина 40%

П а р ц е л а: (у блоку породичног становања) за објекте секундарних делатности С2

Минимална површина парцеле:	2000m ²
максимални индекс изграђености "Ии"	1,2
максимални индекс заузетости "Из"	40%
максимална спратност објеката	3 надземне етаже
максимална висина објекта	12m
мин. растојање грађ. линије од регулационе линије	мин. 5,0 m
мин. растојање грађ. линије објекта до граница парцеле других намена	10,0 m

Урбанистички параметри на простору претежне намене: секундарне делатности С2

- % учешће допунске намена (централне функције Ц1) у БГРП до 40%
- % учешће допунске намена (централне функције Ц1) у БГРП до 29%
- у граници дела блока веће концентрације централних садржаја до 100%

Парцела:

минимална површина парцеле:	2000m ²
минимална ширина парцеле	20m
максимални индекс изграђености "Ии"	1,2
максимални индекс заузетости "Из"	50%
мин. растојање грађевинске линије објекта од регулационе линије	мин.5,0m
мин. раст. грађ. линије објекта до граница парцеле других намена	10,0m
минимални проценат зелених површина	20%

Парцела: за изградњу објекта централних делатности Ц1

минимална површина парцеле	500m ²
максимални индекс изграђености "Ии"	2,0
максимални индекс заузетости "Из"	60%
максимална спратност објеката	4 надземне етаже
максимална висина објекта	14,5m
мин. % зелених површина	20%
растојање грађевинске линије објекта од регулационе линије	мин.2,0m

Урбанистички параметри на простору претежне намене: централне функције Ц1 (комерцијални садржаји: трговина, пословање, занатство и услуге)

Парцела:

минимална површина парцеле	500m ²
максимални индекс изграђености "Ии"	2,0
максимални индекс заузетости "Из"	60%
максимална спратност објеката	4 надземне етажe
максимална висина објекта	14,50m
мин. % зелених површина	20%

На простору где су претежном наменом обухваћени објекти јавних служби, зелени рекреативни простори, спортско-рекреативни центри, остале зелене површине, саобраћајна и комунална инфраструктура и објекти, примењују се правила уређења и грађења за ову врсту објеката.

За постојеће објекте који се налазе између регулационе и грађевинске линије, као и за постојеће објекте који се налазе у оквиру категорије – заштићено неизграђено земљиште, дозвољени су радови на реконструкцији (у постојећем габариту и волумену), санацији, адаптацији и текућем / инвестиционом одржавању.

Код нове изградње и доградње, меродавна је грађевинска линија одређена на графичком прилогу број 6.

3.3. Правила грађења на пољопривредном земљишту (зона 6 из ГУП-а града Ужица)

Простор изван грађевинског подручја, намењен за пољопривредно земљиште, користи се за пољопривредну производњу.

Планом је предвиђена могућност промене намене пољопривредног земљишта и коришћење у непољопривредне сврхе (за изградњу објеката) кроз израду урбанистичких планова нижег реда.

Урбанистички параметри за изградњу објеката продукције на комплексима пољопривреде

Намена:

- производња пољопривредних производа;
- производња хране;
- складиштење пољопривредних производа;
- складиштење воћа (хладњаче);
- производња и складиштење сточне хране.

Минимално заштитно одстојање:

- између стамбених објеката и ораница и плантажних воћњака, који се интензивно третирају вештачким ђубривом и пестицидима износи 800.00 m;
- у заштитном појасу минималне ширине од 10,00 m, између пољопривредних парцела и обале водотока није допуштена употреба пестицида и вештачког ђубрива.

Парцела:

- минимална површина парцеле 0,50ha
- минимална ширина парцеле 25,0m

Индекс изграђености “Ии” на парцели површине:

- до 1,0 ha 0,3
- од 1,0 ha до 3,0 ha 0,25
- преко 3,0 ha 0,2

Индекс заузетости “Из”:

- до 1,0 ha 30%
- од 1,0 ha до 3,0 ha 25%
- преко 3,0 ha 20%

Висинска регулација:

- максимална спратност објекта 3 надземне етаже
- максимална висина објекта 12,0m

* изузетно максимална висина објекта може бити већа од 12,0m искључиво у случају када је условљена технолошким процесом

- спратност помоћних објеката 1 надземна етажа
- максимална висина помоћног објекта 5,0m

Хоризонтална регулација:

- минимално одстојање грађ. линије објекта од регул. линије 15,0m
- минимално одстојање објеката од бочних граница парцеле 6,0m
- минимално растојање објекта од бочних суседних објеката 12,0m
- минимално растојање два објекта на парцели 8,0m
- минимално растојање објеката од задње границе парцеле 12,0m
- минимални проценат зелених површина на парцели 20%
- мин. ширина зашт. зеленог појаса према приступној саобраћајници 10,0m

* за изграђене објекте важи постојеће одстојање

Број потребних паркинг места остварити унутар парцеле.

Намена:

- фарме говеда;
- фарме свиња;
- фарме живине;
- кланице живине и прерада меса;
- прерада рибе.

Минимално заштитно одстојање сточних фарми и објеката у суседству:

- између фарми говеда и стамбених и пословних објеката 200m
- између фарми свиња и стамбених зграда и пословних објеката 1000m
- између фарми живине и стамбених и пословних објеката 1000m
- између фарми и државних путева I реда 200m
- између фарми и речних токова 200m
- између фарми и изворишта водоснабдевања 800m

*наведена растојања могу бити и већа, ако то покаже "Студија о процени утицаја на животну средину " за фарме са преко 500 условних грла;

3.4. Правила грађења на шумском земљишту

У планском подручју, шумско земљиште је категорисано као парк – шуме и шуме- паркови. Уређује се у складу са правилима из поглавља 2.5.

3.5. Правила грађења на водном земљишту

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других и то за: 1) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода; 2) одржавање корита водотока и водних објеката; 3) спровођење мера заштите вода; 4) спровођење заштите од штетног дејства вода; 5) остале намене, утврђене Законом о водама („Службени гласник РС“, број 30/10). На водом земљишту, у оквиру радова на регулацији водотока, могу се градити шеталишта, пешачке и бицикличке стазе и мале хидроелектране.

4. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

4.1. Садржај графичког дела

Саставни део овог плана су следећи графички прикази:

1	Катастарски и топографски план, са границама планског обухвата и грађевинског подручја.....	1:5.000
2	Постојећа функционална организација простора у обухвату плана, са претежном постојећом наменом у грађевинском подручју.....	1:5.000
3	Планирана функционална организација простора у обухвату плана, са претежном планираном наменом у грађевинском подручју.....	1:2:500
4	Подела на урбанистичке зоне и подзоне.....	1:5.000
5	Функционални ранг саобраћајница.....	1:5.000
6	Саобраћајно решење са регулационим линијама улица и површина јавне намене, нивелациони план и урбанистичка регулација са грађевинским линијама.....	1:1.000
7	Синхрон план комуналне инфраструктуре.....	1:2.500
8	Спровођење плана.....	1:5.000

4.2. Садржај документације

Саставни део овог плана је документација, која садржи:

- концепт плана детаљне регулације (текстуални део, графички део, захтеви поднети надлежним институцијама, услови, сагласности и мишљења надлежних институција);
- документација Градске управе за урбанизам, изградњу и инспекцијске послове, о току спровођења законске процедуре.

4.3. Смернице за примену и спровођење плана

Овај план представља основ за издавање и израду Информације о локацији, Локацијске дозволе, Пројекта препарцелације и парцелације у циљу формирања грађевинске парцеле и Пројекта исправке граница суседних парцела, у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009, 64/2010-УС и 24/2011), осим за подручја где је прописана обавезна израда урбанистичког пројекта. На графичком прилогу број 9. - „Спровођење плана“ обележена су подручја, за које је прописана обавезна израда урбанистичког плана и урбанистичког пројекта.

Обавезна израда урбанистичког плана се прописује за:

- План детаљне регулације “Радна зона Д” у Севојну (на основу одлуке о изради, број 350-50/11 од 01.11.2011.године);
- План детаљне регулације “Слободна зона Ужице” у Севојну (на основу одлуке о изради, број 350-49/11 од 01.11.2011.године).

Обавезна израда урбанистичког пројекта се прописује за:

- за потребе урбанистичко-архитектонског обликовања објеката и површина јавне намене, за нове локације;
- за потребе урбанистичко-архитектонског обликовања објеката и површина у комплексу за реконструкцију станица за снабдевање горивом;
- за потребе изградње МХЕ (које нису обухваћене катастром МХЕ).

За трасе и капацитете планиране инфраструктуре у оквиру јавних површина, у зависности од додатних услова надлежних комуналних предузећа, могуће је планирати другачији распоред – синхрон план инсталација кроз урбанистички пројекат / или кроз поступак издавања Локацијске дозволе, уз поштовање услова паралелног вођења, укрштања инсталација и техничких прописа.

Израда пројекта парцелације / препарцелације се прописује за потребе формирања грађевинске парцеле, у складу са правилима уређења и грађења овог плана.

На основу одлуке Скупштине града Ужица, могућа је израда плана детаљне регулације, уколико се укаже потреба и у случајевима интезивнијег развоја (минималног планског обухвата од једног грађевинског блока), с тим да је могуће разрадом у планским решењима одступити до 20% од максимално одређених и дефинисаних урбанистичких параметара у овом плану (индекса изграђености и заузетости).

У даљој разради (издавање локацијске дозволе, израда обавезних планова детаљне регулације, израда урбанистичких пројеката), примењиваће се Уредба о категоризацији државних путева (“Службени гласник РС”, бр.14/2012), која је ступила на снагу након јавног увида у план. Према наведеној уредби:

- државни пут I реда (М-5) категорисан је као државни пут IA реда број 4, државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Котроман) – Ужице – Чачак –

- Краљево – Крушевац – Појате (веза са државним путем број IA реда број 1);
- државни пут I реда (M-21) категорисан је као државни пут IA реда број 6, Ужице (веза са државним путем број 4) – граница са Црном Гором (контролно безбедоносни пункт Гостун);
- државни пут II реда (P-263) није категорисан као државни пут, па самим тим прелази у надлежност града.

4.4. Остало

Овај план је урађен у три (3) истоветна примерака у аналогном облику и четири (4) истоветна примерка у дигиталним облику, од којих се: **1)** један (1) примерак у аналогном облику и један (1) примерак у дигиталном облику налазе у архиви Градске управе Ужице, **2)** два (2) примерка у аналогном облику и два (2) примерка у дигиталном облику се налазе у Градској управи за урбанизам, изградњу и инспекцијске послове и **3)** један (1) примерак у дигиталном облику се налази у Министарству животне средине, рударства и просторног планирања.

Овај план ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у „Службеном листу града Ужица“.

ГРАД УЖИЦЕ
СКУПШТИНА ГРАДА

Број: I број 350-24/12 од 05.04. 2012.године

П р е д с е д н и к
Скупштине града Ужица

_____ **Радиша Марјановић**

ГРАФИЧКИ ДЕО